

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 9-10 listopada 2012 r. na kierunku „pedagogika”
prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu
ogólnoakademickim na Wydziale Humanistycznym Szczecińskiej Szkoły Wyższej
Collegium Balticum w Szczecinie**

**przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący:**

**prof. dr hab. Amadeusz Krause – ekspert PKA, członek PKA
członkowie:**

prof. dr hab. Iwona Chrzanowska – ekspert PKA

prof. dr hab. Bogusław Śliwerski – ekspert PKA

Artur Gawryszewski – ekspert formalno – prawny

Agnieszka Szynkler – przedstawiciel PSRP

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na kierunku „pedagogika” prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia na Wydziale Humanistycznym Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum w Szczecinie.

Szczegóły w załączniku nr 3.

Wizytacja została przeprowadzona z inicjatywy PKA. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni oraz Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1.Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę*

Uczelnia została utworzona na mocy decyzji nr DNS-1-0145-544/Eko/2000 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 września 2000 r. pod ówczesną nazwą – Wyższa Szkoła Języków Obcych i Turystyki w Szczecinie. Decyzją nr DSW-3-MB-4120-43-06 Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 marca 2006 r. zmieniono nazwę na Szczecińska Szkoła Wyższa Collegium Balticum. Uczelnia uzyskała uprawnienia do prowadzenia kształcenia na kierunku „pedagogika” decyzją nr DSW-3-MP-4003-721/05 Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 17 czerwca 2005 r., a na poziomie studiów drugiego stopnia, decyzją nr MNiSW-DNS-WUN-6012-10320-2/IŻ/10 Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 października 2010 r. Obecnie w strukturze Uczelni funkcjonuje Wydział Humanistyczny. Wydział zgodnie ze statutem Uczelni jest podstawową jednostką organizacyjną. W skład Wydziału wchodzi: Katedra Nauk Edukacyjnych, Katedra Nauk Społecznych, Katedra Ekonomii, Katedra Języków Obcych oraz Centrum Studiów Podyplomowych.

Uczelnia prowadzi jeszcze kształcenie na powyższym kierunku studiów w dwóch Wydziałach Zamiejscowych – w Stargardzie Szczecińskim i Nowogardzie. Uprawnienia do prowadzenia kierunku pedagogiki w Stargardzie Szczecińskim uzyskała na mocy decyzji nr MNiSW-DNS-WUN-6022-16644-3/SP/11 z dnia 20 października 2011 r., a w Nowogardzie, decyzją nr MNiSW-DNS-WUN-6022-17496/1/KT/11 z dnia 19 lipca 2011 r. zmienioną decyzją nr MNiSW-DNS-WUN-6022-17496-2/KT/11 z dnia 10 października 2011 r.

1).Ocena powiązania założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki.

Podczas wizytacji, Władze przedstawiły Zespołowi Oceniającemu strategię Uczelni, która została zatwierdzona Uchwałą nr 5 Senatu Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum z dnia 11 października 2012 r. W raporcie samooceny Uczelnia podaje, że podstawą jej misji jest kształcenie i doskonalenie kadr społecznych i filologicznych dla potrzeb Szczecina i regionu zachodniopomorskiego oraz wspieranie edukacyjne środowiska oświatowego województwa. Uczelnia nie podaje uszczegółowionej dokumentacji i opracowania misji Uczelni. Należy zatem przyjąć, że ma ona jedynie charakter hasłowy. Uczelnia bierze udział w Kolegium Rektorów Miasta Szczecina oraz współpracuje z zachodniopomorskim Kuratorium Oświaty oraz Komendą Wojewódzką Policji, biorąc udział w pracach Rady Prewencyjnej i Urzędem Pracy w Szczecinie. W ramach organizowanych praktyk zawodowych Uczelnia współpracuje z wieloma szkołami, placówkami oświatowymi, organami samorządowymi, firmami miasta i regionu. Uczelnia podpisała również porozumienie o współpracy z organizacjami Caritas i ZHP, które opiekują się dziewięcioma świetlicami środowiskowymi Szczecina. Dobór specjalności na kierunku pedagogika upoważnia do stwierdzenia, że odpowiadają one zamierzeniom doskonalenia kadr pedagogicznych dla szeregi instytucji znajdujących się na terenie Szczecina i okolic.

Z przesłanego PKA raportu samooceny wynika, że na kierunku Pedagogika jako profil kształcenia wskazano profil praktyczny dla studiów I stopnia i ogólnoakademicki dla studiów II stopnia. Z dokumentacji udostępnionej jednak podczas wizytacji w materiale *Program studiów dla kierunku pedagogika studia I stopnia*, który jest obszernym dokumentem obejmującym proces kształcenia na WH SSW CB (przygotowanym zgodnie z wymaganiami KRK), wskazano na profil ogólnoakademicki. Pojawia się zatem wyraźna niezgodność w dostarczonej dokumentacji, wynikająca albo z niestarannego jej przygotowania albo z braku decyzji jaki profil kształcenia definiuje efekty przyjęte przez Wydział. Warto podkreślić, że profil ogólnoakademicki został przyjęty zarządzeniem Rektora nr 8/2011/2012 z dn. 11 kwietnia 2012 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia dla kierunku pedagogika – studia I i II stopnia.

Z przedstawionych przez Uczelnię informacji wynika, że jej misja koncentruje się na: kształceniu i doskonaleniu kadr społecznych i filologicznych dla potrzeb Szczecina i regionu zachodniopomorskiego. Ważnym zadaniem jest również wspieranie edukacyjne środowiska oświatowego województwa. Z tak sformułowanej misji wyłania się wyraźniej profil praktyczny niż ogólnoakademicki kształcenia. Efekty kształcenia i wskazany jego profil odnieść można do koncepcji rozwoju kierunku, która obejmuje: dalszy rozwój kadry naukowej, popularyzację nauki w postaci konferencji i seminariów, aktywność w środowisku lokalnym, różnorodność form kształcenia, rozwój nowych kierunków kształcenia, intensyfikację wymiany międzynarodowej, dalszy wzrost liczby studentów, dalszy rozwój infrastruktury Uczelni. Wymienione perspektywy nie zostały opisane, a z ich zestawienia wynika, że wiele z nich, jeśli nie wszystkie, odnosi się wprost do procesu kształcenia na kierunku. Nie wspomina się w nich jednak o wartościach ponadpraktycznych, ogólnoakademickich. Uznać tym samym należy, że wskazany ogólnoakademicki profil

kształcenia nie znajduje pełnego potwierdzenia i uzasadnienia w dokumentach i informacjach odnoszących się do misji Uczelni i perspektyw rozwoju kierunku.

Ponieważ w dokumentacji nie została opisana koncepcja kształcenia nie można wskazać powiązania profilu kształcenia z koncepcją.

Ocena stopnia różnorodności i innowacyjności oferty kształcenia oraz możliwości jej elastycznego kształtowania.

Uczelnia przygotowała bogatą ofertę kształcenia na akredytowanym kierunku. W skład specjalności studiów pierwszego stopnia wchodzi: Pedagogika Resocjalizacyjna, Diagnoza i Terapia, Pedagogika Opiekuńczo-Wychowawcza, Edukacja Wczesnoszkolna. Do tych specjalności student dobiera moduł dyplomowania (do wyboru jeden z dwóch możliwych). Łącznie Uczelnia proponuje 8 modułów do wyboru, są to Edukacja medialna, Animacja społeczno-kulturowa, Edukacja zdrowotna, Asystent osoby niepełnosprawnej, Socjoterapia, Terapia Pedagogiczna, Edukacja Przedszkolna, Diagnoza pedagogiczna. Na pierwszym roku studiów realizowany jest moduł ogólnopedagogiczny dla wszystkich specjalności, na drugim roku następuje podział na specjalności, natomiast na trzecim roku wybór modułu dyplomowania z praktykami. Uczelnia proponuje różnorodną ofertę kształcenia na kierunku pedagogika. Za innowacyjną należy uznać możliwość wyboru modułu dyplomowania na trzecim roku studiów istotnie wzbogacającego możliwość nabycia kwalifikacji przez studentów.

Na drugim stopniu studiów Uczelnia proponuje 11 specjalności. Są to Diagnoza i terapia pedagogiczna, Edukacja obronna i bezpieczeństwo publiczne, Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, Pedagogika pracy socjalnej i resocjalizacyjnej, Prewencja patologii i zagrożeń społecznych, Psychopedagogika z profilaktyką społeczną, Edukacja przedszkolna, Edukacja Wczesnoszkolna, Pedagogika Resocjalizacyjna, Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową, Doradztwo zawodowe i personalne. W każdej z tych specjalności Uczelnia proponuje do wyboru jeden z dwóch modułów tematycznych. Ofertę kształcenia drugiego stopnia na kierunku pedagogika należy uznać za bardzo szeroką. Liczba [11 specjalności](#) skłania jednak do pytania czy jednostka posiada taki potencjał kadrowy i dydaktyczny by sprostać tak szerokiemu zakresowi kształcenia.

2). Ocena udziału zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów, w tym określenia celów i efektów kształcenia, oraz w procesie jej dostosowywania do zmieniających się potrzeb zewnętrznych i uwarunkowań wewnętrznych.

Uczelnia nie ma udokumentowanego udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w opracowywaniu koncepcji i celów kształcenia. Pośrednio za taki udział można uznać współpracę z placówkami, w których zorganizowane są praktyki dla studentów. Według deklaracji władz Wydziału pomiędzy tymi jednostkami a wydziałem dochodzi do wzajemnej wymiany doświadczeń i informacji, które rzutują na ofertę kształcenia i program na kierunku pedagogika. Wymiana ta jest jednak nieudokumentowana. Nieudokumentowany jest również udział studentów w ustalaniu koncepcji kształcenia. Na spotkaniu studenci stwierdzili, że nie brali udziału w opracowaniu koncepcji kształcenia. Na spotkaniu z kadrą potwierdzono udział pracowników w doskonaleniu koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego - znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Uczelnia przyjęła strategię kształcenia zgodnie z zamiarami współpracy ze środowiskiem lokalnym miasta Szczecin. Dobór specjalności na kierunku pedagogika upoważnia do

stwierdzenia, że odpowiadają one zamierzeniom doskonalenia kadr pedagogicznych dla szeregi instytucji znajdujących się na terenie Szczecina i okolic. W tym przypadku jednak zalecanym profilem kształcenia byłby profil praktyczny a nie ogólnoakademicki. Istnieje również rozbieżność pomiędzy raportem samooceny a dokumentacją Uczelni odnośnie przyjętego profilu kształcenia. Profil ogólnoakademicki na poziomie studiów I stopnia nie znajduje potwierdzenia w misji Uczelni (na poziomie WH SSW CB nie sformułowano misji kształcenia), jak i koncepcji rozwoju kierunku Pedagogika na WH SSW CB. Zdefiniowane przez Jednostkę kierunki rozwoju w większym stopniu koncentrują się samym procesie kształcenia, podnoszenia jakości kształcenia. Brak jest wyraźnie określonych celów ponad praktycznych.

2) Uczelnia nie ma udokumentowanego udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w opracowywaniu koncepcji i celów kształcenia. Pracownicy jednak potwierdzili, że brali udział w opracowaniu koncepcji kształcenia.

Kryterium 2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

2.1). Ocena zgodności założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego

W SSW CB realizowane są studia I i II stopnia. W ramach studiów I stopnia realizowane są (do roku 2012/2013) specjalności: *Edukacja wczesnoszkolna*, *Diagnostyka i terapia pedagogiczna*, *Pedagogika resocjalizacyjna*, *Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza*. W ramach każdej specjalności studenci mają możliwość wyboru jednego z dwóch modułów uzupełniających dla specjalności 1.: *Edukacja medialna* lub *Diagnoza pedagogiczna*, dla 2.: *Edukacja zdrowotna* lub *Asystent osoby starszej*, dla 3.: *Animacja społeczno-kulturalna*, *Socjoterapia*, dla 4.: *Asystent osoby starszej* lub *Terapia pedagogiczna*.

Wskazany profil kształcenia ogólnoakademickiego został poprawnie osadzonym w obszarze nauk humanistycznych i społecznych. Dziedziny nauki, do których przyporządkowano kierunek to nauki społeczne i humanistyczne.

Efekty kształcenia dla profilu ogólnoakademickiego studiów I i II stopnia zostały dosłownie zaczerpnięte z wzorcowych efektów kształcenia dla kierunku pedagogika, przyjętych przez Uczelnię na mocy zarządzenia Rektora nr 8/2011/2012 z dn. 11.04 2012. Efektów tych nie dostosowano do realizowanych w ramach kierunku specjalności.

W szczególności dotyczy to realizowanej specjalności *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową* (studia II stopnia), która z uwagi na jej charakter i specyfikę powinna być realizowana w ramach kierunku Pedagogika specjalna, nie zaś Pedagogika. SSW CB ma prawo realizować kształcenie na kierunku Pedagogika (zgodnie z listą kierunków kształcenia MNiSW). Z racji braku pełnych naukowych uprawnień uczelnia nie może tworzyć własnych kierunków kształcenia, nie złożyła również do MNiSW wniosku, na mocy którego miałyby prawo do zmiany więcej niż 30% godzin (w tym treści programowych) w stosunku do programów dotąd realizowanych zgodnie ze standardami kształcenia na kierunku, do którego uzyskała uprawnienia, czyli kierunku Pedagogika. Uczelnia ma uprawnienia do realizacji kształcenia na kierunku Pedagogika nie ma na kierunku Pedagogika specjalna, stąd kształcenie w ramach specjalności *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową*, jest nieuprawnione w myśl dotąd obowiązujących standardów kształcenia. W przypadku pierwszych lat (na studiach I i II stopnia) studiów, kształcenie w ramach specjalności również nie może być prowadzone gdyż wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku Pedagogika przyjęte przez Jednostkę do określenia celów i efektów kształcenia na realizowanym kierunku nie odnoszą się celów i efektów kształcenia uwzględniających proces leczenia (pedagogika

terapeutyczna) i rehabilitacji. Żaden efekt kształcenia wskazany przez Jednostkę nie odnosi się do podmiotu i procesu, wokół którego powinno być osadzone kształcenie, by w sensie merytorycznym ukształtować kompetencje do pracy w ramach pedagogiki terapeutycznej czy działań rehabilitacyjnych.

Opisane efekty kształcenia uwzględniają ich podział na trzy kategorie: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

W odniesieniu do wcześniejszych roczników (przed wejściem w życie obowiązku realizacji procesu kształcenia zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji) realizujących kształcenie na kierunku Pedagogika wskazać należy na istotne braki w dokumentacji pozwalające odnieść się do, stopnia zgodności, celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku.

W dokumentacji WH SSWCB nie było i nie ma przygotowanych sylwetek absolwentów, które w stopniu koniecznym definiowałyby cele kształcenia, szczególnie w odniesieniu do licznych specjalności realizowanych w ramach studiów I stopnia (4) i II stopnia (11). Istnieje jedynie sylwetka absolwenta kierunku, uznać tym samym można, że w stopniu koniecznym odniesiono się do wymogu sformułowania celów ogólnych kształcenia na kierunku Pedagogika WH SSW CB. Nie ma jednak, z uwagi na brak sylwetek specjalnościowych, sformułowanych celów szczegółowych odnoszących się do efektów kształcenia na kierunku i specjalności.

Z dokumentacji ukończenia studiów wynika, że w przypadku SSW CB mamy do czynienia z kształceniem kierunkowym i specjalnościowym. O ile w suplemencie dyplomu Jednostka wpisuje w pkt. II.3. niekiedy jedynie nazwę kierunku, o tyle na dyplomie ukończenia studiów absolwenci mają zawsze wpisaną specjalność. W suplementach określone są, choć nie zawsze uzyskane w efekcie kształcenia na kierunku Pedagogika w SSW CB kwalifikacje. I tak w przypadku specjalności realizowanych na studiach I stopnia: *Edukacja przedszkolna* absolwenci uzyskują kwalifikacje nauczycielskie do pracy w przedszkolach i klasach I-III szkół podstawowych. W tym przypadku realizowany jest standard kształcenia na kierunku Pedagogika, jak i wymagania określone w rozporządzeniu MEN z 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (wówczas obowiązującym). Wątpliwości nie budzi godzinowy wymiar praktyk pedagogicznych, jak i wymiar godzinowy i treściowy przedmiotów: psychologicznych, pedagogicznych, z zakresu dydaktyk szczegółowych.

W kontekście zgodności celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia uwagę zwrócić należy jednak na inne specjalności. Dla przykładu: *Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z resocjalizacją* (studia II stopnia), której absolwenci ukończyli kształcenie w roku 2012. W suplementach tej specjalności (z roku 2012) wskazano, że absolwenci kierunku Pedagogika, specjalizacja *Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z resocjalizacją* „będą przygotowani do pracy w: internatach, bursach, domach dziecka, świetlicach szkolnych, placówkach resocjalizacyjnych, placówkach środowiskowej pracy z dziećmi i młodzieżą, a także z dorosłymi nieprzystosowanymi społecznie”. Nie wskazano jednak o jakie stanowisko/stanowiska będą mogli się ubiegać, gdyż nie wiadomo jakie zdobywają kwalifikacje. W suplemencie tej specjalności, ale również: *Edukacja obronna i bezpieczeństwo publiczne* (suplement z 2011 r.), *Prewencja patologii i zagrożeń społecznych* (z 2011 r.) nie ma informacji na temat odbytych praktyk. Dodatkowo w przypadku dwóch ostatnich, wymienionych specjalności: *Edukacja obronna i bezpieczeństwo publiczne* oraz *Prewencja patologii i zagrożeń społecznych* w podpunkcie 2. punktu V. suplementu – *Posiadane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe* znajduje się informacja: „Absolwent dysponuje rzetelnym przygotowaniem teoretycznym o charakterze interdyscyplinarnym zorientowanym na specjalność pedagogiczną – (i tu opcjonalnie) edukacja obronna i bezpieczeństwo publiczne/prewencja patologii i zagrożeń społecznych. Posiada umiejętności prowadzenia badań, dostrzegania oraz samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych z zakresu edukacji obronnej i bezpieczeństwa publicznego. Jest

przygotowany do działalności społecznej, samodoskonalenia oraz podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich)”.

Warto zauważyć, że w obu przypadkach niezależnie od tego, której specjalności suplement dotyczył absolwenci posiadają „umiejętności (...) dostrzegania i samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych z zakresu edukacji obronnej i bezpieczeństwa publicznego”. Przytoczone przykłady świadczą o tym, że informacja o kwalifikacjach oraz uprawnieniach zawodowych jest w SSW CB wpisywana bezrefleksyjnie, przeklejana do suplementów kolejnych specjalności, ze zmianą jedynie, lub nawet przeoczeniem, jej nazwy. Tak sformułowana informacja o kwalifikacjach i uprawnieniach zawodowych dowodzi tego, że albo Jednostka nie rozumie, czym są kwalifikacje

i uprawnienia zawodowe, albo też studia II stopnia w SSW CB nie dają żadnych uprawnień i kwalifikacji zawodowych. Tak być nie powinno głównie z powodu kryteriów rekrutacyjnych jakie zostały sformułowane dla kandydatów na studia II stopnia SSW CB. Dotyczy to zarówno studiów, na które rozpoczęto nabór w roku akademickim 2012/2013 jak i wcześniejszych, gdyż wcześniejsze zasady rekrutacji na II stopień studiów na kierunku Pedagogika również nie wymagały od kandydata kwalifikacji pedagogicznych uzyskanych w efekcie studiów I stopnia.

Uznać należy, że nie ma zgodności celów kształcenia ze standardami kształcenia nauczycieli tak w przypadku realizowanych już studiów II stopnia na kierunku Pedagogika, jak i nowouruchomionych. Natomiast odnosząc się do profilu kształcenia, jeśli przyjmujemy, że obowiązującym na studiach I i II stopnia jest ogólnoakademicki, uznać należy, że efekty kształcenia, zwłaszcza w kontekście wymagań KRK zostały poprawnie przyporządkowane do obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi. Istotne jest jednak to czy założone efekty w kontekście wskazanych uwag będą możliwe do osiągnięcia.

Ocena możliwości osiągnięcia ogólnych i specyficznych efektów kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia (poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów) oraz praktyk zawodowych (o ile są przewidziane w programie studiów).

Efekty kształcenia realizowane na kierunku Pedagogika WH SSW CB przedstawione zostały w postaci matryc pokrycia i w tabelach odniesień. Zasadą jest, że efekty kształcenia zostały precyzyjnie przyporządkowane przedmiotom wyodrębnionym w tzw. bloku przedmiotów obowiązkowych (zgodnych ze standardami kształcenia na kierunku Pedagogika), dotyczy to studiów I i II stopnia. Nie ma zastrzeżeń dotyczących liczby efektów przypisanych poszczególnym przedmiotom, odniesieniem się do wszystkich kategorii efektów (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), powtarzalności występowania efektów w poszczególnych przedmiotach. Zastrzeżenia budzi jednak sposób przyporządkowania efektów innym niż obowiązkowy zakresom kształcenia na kierunku Pedagogika na WH SSW CB. Tak w przypadku studiów I jak i II stopnia.

W przypadku specjalności efekty przypisane zostały nie poszczególnym przedmiotom a blokom przedmiotów: specjalnościowych i modułów do wyboru w ramach każdej ze specjalności. Istnieje zatem wyraźna równica w stopniu uszczegółowienia, przypisania konkretnych efektów do treści przedmiotowych realizowanych w ramach modułu obowiązkowego i specjalnościowego. Wskazać należy, że na każdy z modułów specjalnościowych składa się od kilku do kilkunastu przedmiotów, które w matrycy nie mają przypisanych efektów.

Dla przykładu specjalność *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową* realizowana na II stopniu studiów, na kierunku Pedagogika ma w matrycy efektów kształcenia wyodrębnione 3 moduły: *Kierunki rozwoju pedagogiki terapeutycznej, Metody terapeutyczne i Kulturę pracy*

w *terapii pedagogicznej*. Modułom tym prawidłowo przyporządkowano efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Na moduł I. składa się pięć przedmiotów: *Podstawy teorii i praktyki rehabilitacyjnej, Pedagogika terapeutyczna, Metody oddziaływań terapeutyczny i rehabilitacyjnych, Programy terapeutyczno-rehabilitacyjne, Rehabilitacja kompleksowa, Elementy terapii pedagogicznej*. Wszystkim tym przedmiotom przypisano te same 2 efekty w obszarze wiedzy, te same 4 w zakresie umiejętności i 2 kompetencji społecznych. Na moduł II. składa się 6 przedmiotów: *Gerontologia, Metodyka nauczania dziecka chorego, Gimnastyka korekcyjna i kompensacyjna, Psychologia wieku starszego, Pedagogika rodziny dziecka chorego, Kultura pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym*. Wszystkim przedmiotom przypisano te same efekty 3 w przypadku wiedzy, 4 – umiejętności i 2 – kompetencji społecznych. Moduł III. obejmuje 4 przedmioty: *Wychowanie moralne, Pedagogika twórczości, Profilaktyka społeczna i Psychologia zdrowia*. Wszystkim tym przedmiotom przypisano tych samych 5 efektów w kategorii wiedza, tylko 1, ten sam efekt w przypadku umiejętności i 3 efekty w przypadku kompetencji społecznych. Szczególny niepokój budzi przyporządkowanie tylko jednego efektu w kategorii umiejętności czterem różnym przedmiotom. Pojawia się pytanie czy jedyny efekt w kategorii umiejętności i to o treści – *posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii, popierania ich rozbudową argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych, poglądów różnych autorów, kierując się przy tym zasadami etycznymi* – odnoszący się do ¼ przedmiotów składających się na kompetencje specjalizacyjne, da jej absolwentom konieczne umiejętności zawodowe i merytoryczne do realizacji zadań zawodowych, niestety nie wiadomo jakich zadań, gdyż dla specjalności nie stworzono w ramach nowych programów przygotowywanych zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji sylwetki absolwenta.

W przygotowanych *Programach* dla studiów I i II stopnia na kierunku Pedagogika sformułowano jedynie ogólne cele kształcenia oraz wskazano możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) i kontynuowania kształcenia przez absolwentów studiów. Nie zawierają one szczegółowych wskazań związanych ze specyfiką kształcenia specjalnościowego, a także sprecyzowania potencjalnych miejsc pracy dla ich absolwentów. W kontekście omawianej specjalności nazwy modułów specjalnościowych zawarte w *Programie studiów dla kierunku Pedagogika na poziomie studiów II stopnia. Poziom ogólnoakademicki* (załącznik do Uchwały Senatu nr 9 z 11.10.2012), nie są zgodne z terminologią zawartą w planach dla specjalności, gdzie nazwy modułów to: *Kierunki rozwoju edukacji przedszkolnej, Metodyka w działaniu przedszkolnym, Kultura pracy z dzieckiem w okresie przedszkolnym*.

Wskazane zastrzeżenia dotyczące przypisania efektów kształcenia poszczególnym modułom, a nie przedmiotom kształcenia w obrębie specjalności nie są odosobnione. Samo w sobie nie jest to błędem, problemem jest przypisywanie bardzo małej liczby efektów (przykładowy 1) dużej liczbie przedmiotów.

Uznać należy, że efekty kształcenia nie zostały dostosowane do specyfiki kształcenia specjalnościowego. Jest to podstawą obaw o możliwość osiągnięcia poszczególnych efektów w kontekście celów przypisanych poszczególnym przedmiotom/modułom kształcenia, poza blokiem przedmiotów obowiązkowych w przypadku tak I jak i II stopnia studiów.

W ramach studiów I stopnia na WH SSW CB realizowane są praktyki pedagogiczne zgodnie z załącznikiem do zarządzenia Rektora nr 09a/01/2009 z dn. 03.09.2009 W dokumentacji Regulamin praktyk zawodowych na kierunku pedagogika wskazano prawidłowy wymiar godzinowy praktyk wynoszący minimum 150 godzin (8 tygodni), w podziale na praktykę asystencką i specjalizacyjną. Sformułowano cele ogólne każdej z praktyk. Są one czytelne i pozwalają wnioskować, że odbyte praktyki dadzą absolwentowi konieczne umiejętności związane z przygotowaniem pedagogicznym. Sformułowano również cele szczegółowe, odnoszące się do koniecznych obszarów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jakie w efekcie realizacji praktyki student powinien osiąść. W regulaminie znajdują się konieczne informacje dotyczące sposobu rozliczenia praktyk, opiekunów praktyk, nadzoru

dydaktyczno-wychowawczego Jednostki nad przebiegiem i organizacją praktyk, czasu ich realizacji w cyklu studiów. W przypadku opiekunów praktyk wskazany jest zakres obowiązków osoby pełniącej na wniosek Prodziekana tę funkcję. Sposób przygotowania dokumentacji, sformułowania celów ogólnych i szczegółowych daje podstawę wnioskowania, że w ramach realizowanych na kierunku Pedagogika WH SSW CB praktyk pedagogicznych istnieje możliwość osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Nie ma jednak praktyk pedagogicznych wyodrębnionych w macierzy efektów kształcenia, tym samym przypisania praktyce efektów w kategoriach: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

Ocena dostępności opisu założonych efektów kształcenia czy i w jaki sposób opis efektów kształcenia jest publikowany.

Na stronie internetowej uczelni znajdują się sylabusy przedmiotów/modułów kształcenia, gdzie znaleźć można informacje na temat szczegółowych efektów kształcenia realizowanych w ramach danego przedmiotu.

Nie dotyczy to nowych sylabusów, które nie zostały jeszcze przygotowane zgodnie z wymaganiami KRK. W dokumentacji Jednostki w czasie wizytacji udostępniono znikomą liczbę przygotowanych całkowicie i kolejną, niewielką liczbę przygotowanych częściowo (niektóre informacje nie były w sylabusach uzupełnione np. liczba punktów ECTS, sposób rozliczenia realizacji godzin zajęć tzw. samodzielnej pracy studenta, warunków zaliczenia zajęć, weryfikacji stopnia realizacji efektów kształcenia). Nie zostały również przygotowane skrócone wersje sylabusów pozwalające zapoznać się studentom z założonymi efektami kształcenia w ramach przedmiotu, modułu specjalności, modułu do wyboru, kierunku kształcenia. W kontekście nowych wymagań związanych z realizacją Krajowych Ram Kwalifikacji przygotowano na WH SSW CB dwa dokumenty: *Program studiów dla kierunku Pedagogika na poziomie studiów I. Poziom ogólnoakademicki* oraz *Program studiów dla kierunku Pedagogika na poziomie studiów II. Poziom ogólnoakademicki* (tytuły zacytowane za dokumentacją przedstawioną przez Jednostkę). Dokumenty te zawierają pełen wykaz efektów kształcenia realizowanych na kierunku Pedagogika na poziomie studiów I i II stopnia, z przypisaniem ich do obszarów wiedzy, z wyróżnieniem kategorii efektów: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Obydwa dokumenty zamieszczone są, zgodnie z informacją uzyskaną od władz Wydziału na stronie uczelni (informacja nie była możliwa do zweryfikowania w trakcie wizytacji z uwagi na utrudniony dostęp do internetu, częste przerwy w łączności, przez cały czas wizytacji naprawiane). Z informacji uzyskanych od władz Wydziału wynika, że w momencie ukończenia prac związanych z przygotowaniem nowych sylabusów będą one dostępne dla studentów.

Uznać zatem należy, że materiał ten obecnie nie jest, ale zgodnie z zapewnieniem władz będzie dostępny.

2.2). Ocena czy efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji.

Efekty kształcenia przypisane do kierunku Pedagogika WH SSW CB zostały zaczerpnięte z efektów wzorcowych dla kierunku Pedagogika i nie zostały w żadnym stopniu zmodyfikowane. Szczegółowo przypisano efekty kształcenia poszczególnym przedmiotom składającym się na blok przedmiotów obowiązkowych na studiach I i II stopnia. W przypadku przedmiotów specjalnościowych i dwóch przypisanych do każdej specjalności modułów do wyboru dla studenta, efekty kształcenia przypisano nie poszczególnym przedmiotom a modułom: specjalnościowemu i do wyboru. Istnieje zatem wyraźna różnica w możliwości odczytania efektów kształcenia dla przedmiotów wchodzących w skład bloku specjalnościowego i modułu do wyboru w porównaniu z blokiem przedmiotów obowiązkowych. Ponieważ nie przygotowano jeszcze wszystkich sylabusów przedmiotów realizowanych zgodnie z planem studiów (prace nad stworzeniem sylabusów są w toku) nie

można stwierdzić czy wszystkie efekty w kontekście przedmiotów sformułowane i przyporządkowane są czytelnie i poprawnie. Problemem jest ich ogólny charakter szczególnie w odniesieniu do przedmiotów specjalnościowych i modułów do wyboru. Wzorcowe efekty kształcenia nie uwzględniają bowiem (bo nie mogą) specyfiki specjalnościowej, która pozostaje w gestii Jednostki realizującej kształcenie na kierunku Pedagogika, co w znacznym stopniu ma być uwarunkowane potrzebami np. lokalnego rynku pracy, czy koncepcji kształcenia w danej Uczelni.

Brak przyporządkowania efektów kształcenia poszczególnym przedmiotom specjalnościowym i do wyboru, przy jednoczesnym braku sylabusów, w których można byłoby je odczytać i sprawdzić ich zgodność w kontekście założonych treści kształcenia uniemożliwia, na ten moment, pozytywną opinię o możliwości opracowania przejrzystego systemu ich weryfikacji. Nie oznacza to, że jest to niemożliwe docelowo, po przygotowaniu sylabusów, a jedynie, iż w chwili obecnej możliwości takiej nie ma.

2.3). Analiza i ocena systemu weryfikacji efektów kształcenia, w tym:

- objęcia tym systemem wszystkich kategorii efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), oraz wszystkich etapów kształcenia;

Informacje na temat weryfikacji efektów kształcenia odnoszących się do wszystkich kategorii efektów (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) oraz etapów kształcenia są w dokumentacji Jednostki rozproszone. W przygotowanym zgodnie z zasadami KRK *Programie kształcenia dla kierunku Pedagogika na poziomie studiów I, i analogicznie II stopnia* w podpunkcie 3.6 – *Opis sposobu sprawdzenia efektów kształcenia* (dla programu) z odniesieniem do konkretnych modułów kształcenia (przedmiotów), form zajęć i sprawdzianów – znajdują się bardzo ogólnikowe informacje, które poniekąd zaświadczać, że Jednostka nie dysponuje systemem weryfikacji efektów kształcenia. W przywoływanym dokumencie znajduje się informacja, że weryfikacja obejmuje: cele programowe, treści kształcenia, formy zajęć, narzędzia dydaktyczne, metody oceniania, obciążenie pracą studenta, oraz to, że informacja o tym wszystkim zawarta jest w sylabusie przedmiotu. Tym samym uznać należy, że poza informacjami w sylabusie przedmiotu nie opracowano żadnego spójnego systemu weryfikacji efektów kształcenia. Nie ma również procedur służących weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów kształcenia w obrębie poszczególnych obszarów: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jak i mechanizmów pozwalających na ich modyfikowanie i udoskonalanie.

Innym dokumentem, w którym zawarte są informacje na temat weryfikacji efektów kształcenia na kierunku Pedagogika jest Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia SSW Collegium Balticum. W punkcie II. dokumentu wskazane są cele, poprzez realizację których ma mieć miejsce dbałość o wysoką jakość kształcenia. Wśród nich w podpunkcie 4. wskazano, że jest nim „zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia”. Dalej w pkt. IV. pojawiają się informacje, iż realizacja celów dla których Uczelnia tworzy WSZJK odnosi się do: oceny procesu kształcenia (podpunkt 2) i oceny jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych (podpunkt 3), oceny realizacji założonych efektów kształcenia (podpunkt 5). Dokument ten ma jednak charakter prezentacji założeń, planów, nie ma przełożenia w postaci procedur umożliwiających jego zastosowanie i wprowadzenie jako funkcjonującego i spełniającego założenia.

Uznać tym samym należy, że WH SSW CB nie stworzył systemu weryfikacji efektów kształcenia, który poprzez istnienie procedur i ich zastosowania zaświadczałby o tym, że Jednostka w sposób systematyczny i czytelny dokonuje weryfikacji stopnia realizacji efektów kształcenia, co stanowiłoby podstawę modyfikowania nie tylko programów kształcenia, ale również narzędzi służących jego realizacji.

- możliwości zmierzenia i oceny efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach, prawidłowości ustalonych procedur, metod (dobór do ocenianego kryterium) i ocen, ze szczególnym uwzględnieniem procesu dyplomowania;

Informacje na temat możliwości zmierzenia i oceny efektów kształcenia zawarte są m.in. w dokumencie o nazwie Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia SSW CB. W dokumencie tym w sposób bardzo ogólny wyodrębnione zostały obszary, które obejmuje WSZJK. Wśród nich w pkt. 5 znajduje się – Ocena realizacji założonych efektów kształcenia. Obejmuje ona ocenę planów studiów i sylabusów. Zgodnie z treścią dokumentu, w kontekście planów studiów, ocena koncentrować się ma na zgodności planów z wytycznymi zawartymi w standardach kształcenia dla danego kierunku studiów, obejmować grupy przedmiotów kształcenia podstawowego, kierunkowego, specjalnościowego i przedmiotów do wyboru. W przypadku sylabusów ocena ma dotyczyć, treści sylabusu, w tym uwzględnienia efektów kształcenia. Jak wynika z treści dokumentu istotne jest to czy sylabus spełnia wymagania obowiązujących i aktualizowanych, wchodzących w życie rozporządzeń. W punkcie 5 nie ma zatem żadnych informacji merytorycznych na temat tytułowej oceny realizacji założonych efektów kształcenia. W punkcie 7 dokumentu pojawiają się informacje dotyczące narzędzi mierzenia efektów kształcenia, określone przez władze Jednostki jako – Metody oceny studentów. Odnoszą się one do form oceny: egzamin, zaliczenie z oceną, a również dokumentacji egzaminów i zaliczeń (sposobu ich przechowywania). W punkcie tym znajduje się też opis zasad przygotowywania prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich). Wskazano na wymaganą formę i odniesiono się do koniecznych elementów, które powinny być uwzględnione w przygotowywaniu pracy dyplomowej (w tym zawarto informacje o tym, że każda praca będzie sprawdzona w systemie antyplagiatowym). W dokumencie tym brak jest jednak procedur wykonawczych dotyczących mierzenia tak etapowych jak i końcowych efektów kształcenia na kierunku Pedagogika I i II stopnia studiów. Innym dokumentem odnoszącym się do mierzenia efektów kształcenia jest wprowadzony zarządzeniem Rektora SSW CB nr 17/2011/2012 z dnia 15 maja 2012 r. Regulamin dyplomowania w SSW CB. Jest to obszerny dokument zawierający opis procedury procesu dyplomowania. Odnosi się od do wszystkich elementów procesu począwszy od wyboru promotora, informacji na temat tego kto może zostać promotorem. Zgodnie z treścią zarządzenia promotorem prac dyplomowych mogą zostać pracownicy naukowo-dydaktyczni SSW CB posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. W przypadku prac licencjackich, za zgodą prodziekana może nim zostać pracownik spoza jednostki z tytułem zawodowym magistra, magistra inżyniera lub równorzędnym. W takim przypadku recenzentem pracy powinien być samodzielny pracownik naukowy Uczelni. W kontekście treści tego zapisu warto zwrócić uwagę, że możliwość powoływania na promotorów prac licencjackich osób nie posiadających stopnia naukowego doktora nie została uzasadniona, a z punktu widzenia jakości kształcenia jest wątpliwa, głównie z uwagi na kompetencje metodologiczne promotorów. Ponadto inny zapis, iż w sytuacji, gdy promotorem jest magister, recenzentem – powinien – być samodzielny pracownik naukowy jednostki nie ma charakteru obligatoryjnego, a jedynie opcjonalny, nie gwarantuje tym samym, że recenzentem będzie samodzielny pracownik naukowy. Tym samym zapis uznać należy za niejasny, a samą procedurę powoływania promotora nie posiadającego stopnia naukowego doktora za nieuzasadnioną i nie sprzyjającą podnoszeniu jakości kształcenia na poziomie studiów I stopnia. Kontrowersyjny jest także kolejny (5.) punkt, w którym Jednostka odnosi się do sytuacji, w której promotorem pracy nie jest specjalista z danego kierunku. W sytuacji tej Jednostka postanawia, że recenzentem musi być osoba warunek ten spełniająca. Ponownie nie wskazuje się powodów, dla których w ogóle powołuje się na promotorów osoby nie będące specjalistami w zakresie kierunku studiów. W tym kontekście należy zastanowić się nad polityką kadrową Jednostki i powodów, dla których przewiduje się istnienie takiej ewentualności. Ponownie uznać należy, że zaproponowane rozwiązanie jest sprzeczne z polityką podnoszenia jakości kształcenia na WH SSW CB, którą Jednostka wskazuje jako jeden z priorytetów obecnego i przyszłego działania na rzecz

rozwoju kierunku. W dalszej części dokumentu opisano szczegółowo i poprawnie kolejne elementy procesu dyplomowania odnoszące się do tematu pracy jej struktury, procedury antyplagiatowej, oceny pracy, organizacji i przebiegu egzaminu dyplomowego, obliczenia ostatecznego wyniku studiów. Dokument zawiera, wśród załączników, formularz oceny pracy dyplomowej, w którym znajdują się kryteria oceny pracy dyplomowej, które nie budzą zastrzeżeń.

Uznać należy, że w dokumentacji dostępnej na WH SSW CB nie ma procedur związanych z oceną etapowych efektów kształcenia odnoszących się do możliwości ich zmierzenia i oceny. Jedyne dane na ten temat znajdują się w sylabusach przedmiotów, koncentrują się one jednak jedynie na wskazaniu formy mierzenia efektów kształcenia. W trakcie prowadzonych z władzami wydziału rozmów wynika, że istnieje świadomość konieczności ich stworzenia z uwzględnieniem kryteriów oceny na daną notę, zgodną z ustaloną skalą stopni (od niedostatecznej do bardzo dobrej). Obecnie jednak ocena efektów kształcenia pozostawiana jest subiektywnemu odczuciu poszczególnych osób realizujących poszczególne przedmioty kształcenia z planu studiów I i II stopnia. Precyzyjniej opisany jest proces dyplomowania, w kontekście sformułowanych uwag, można mieć jednak uzasadnione wątpliwości związane z jakością prac dyplomowych powstających w Jednostce.

- standaryzacji wymagań, zapewnienia przejrzystości i obiektywizmu formułowania ocen;

Jak wynika z danych zawartych w dokumentacji Jednostki, a związanych z mierzeniem stopnia realizacji efektów kształcenia (etapowych i końcowych), na WH SSW CB nie ma miejsca proces standaryzacji wymagań, co przyczyniłoby się do zapewnienia przejrzystości i obiektywizmu formułowanych ocen.

- analiza skali i przyczyn odsiewu.

Analiza skali i przyczyn odsiewu w okresie ostatnich trzech lat pozwala na wskazanie, że wśród przyczyn wyróżnić można: niezaliczenie semestru, rezygnację własną, niepodjęcie studiów, niezłożenie pracy dyplomowej, brak wniesienia opłaty za czesne. Dane, którymi dysponuje jednostka zostały precyzyjnie przygotowane i przedstawione. Wynika z nich, że w przypadku studiów niestacjonarnych I stopnia z roku na rok zwiększa się odsetek studentów skreślanych z listy. W roku 2009/2010 wyniósł dla I roku – 10,63%, dla II – 5,73%, dla III – 8,99%. W każdym przypadku najczęstszą przyczyną niekontynuowania studiów jest niezaliczenie semestru, następnie – rezygnacja własna, sporadycznie w przypadku III roku: niezłożenie pracy dyplomowej, brak opłaty za czesne. Nieuiszczona opłata nie występuje w przypadku I i II roku. W roku 2010/2011 odsetek studentów skreślonych z listy w I roku studiów wyniósł już – 16,86%, w 2011/2012 – 30,59% i uznać należy, że jest on niepokojąco duży. Na II roku studiów w roku 2010/2011 skreślono 5% studentów w 2011/2012 – 13%, na III roku odpowiednio: 6,27% i 17,09%. Na podobnym poziomie kształtuje się udział wskazanych przyczyn skreślenia studentów. Ponownie głównymi przyczynami są: niezaliczenie semestru i rezygnacja własna z realizacji studiów/kontynuacji kształcenia.

Analogiczna analiza przeprowadzona w przypadku studiów stacjonarnych I stopnia pozwala stwierdzić, że w latach 2009/2010 i 2010/2011 odsetek studentów skreślonych z listy na I roku studiów wyniósł odpowiednio: 20,83% i 17,46%. Nie uruchomiono studiów stacjonarnych I stopnia w roku 2011/2012. Wyraźnie mniejszy jest odsetek studentów skreślonych z listy studiujących w trybie stacjonarnym na II roku. W latach 2009/2010 i 2010/2011 nie skreślono z listy studentów nikogo, w roku 2011/2012 – 3,33% studiujących. Spośród studentów III roku studiów stacjonarnych I stopnia w roku 2009/2010 odsetek wyniósł – 11,76%, w 2010/2011 – 3,57%, w 2011/2012 – nie zanotowano odsiewu. Podobnie

jak w przypadku studiów niestacjonarnych I stopnia główne przyczyny skreślenia z listy studentów to: niezaliczenie semestru i rezygnacja własna.

Na studiach niestacjonarnych II stopnia wskazano trzy przyczyny odsiewu: niezaliczenie semestru, rezygnacja własna i niepodjęcie studiów. Z danych za lata 2010/2011 i 2011/2012 wynika, że na I roku odsiew wyniósł odpowiednio na I roku studiów: 12,2% i 8,19%, na II roku: 15% i 7%. W przypadku I roku główna przyczyna jest rezygnacja własna (odpowiednio: 75% i 51,85%) w przypadku II roku – niezaliczenie semestru: 100% i 83,33% (wartości procentowe dotyczą grupy osób skreślonych z listy studentów, stanowiącej 100%, nie zaś wszystkich studiujących w danym roku studentów na kierunku Pedagogika).

Do bardzo skrupulatnie zaprezentowanych danych nie dołączono informacji zawierającej interpretację danych dotyczących głównie powodu – rezygnacja własna (w przypadku studiów I i II stopnia) oraz niepodjęcie studiów w przypadku trybu niestacjonarnego I stopnia. Rzecz jasna rezygnujący ze studiów nie jest zobowiązany do podania przyczyn swojej decyzji, warto jednak byłoby dane takie pozyskiwać celem ewentualnego przeciwdziałania odplywowi studentów z jednostki.

Prowadzona przez jednostkę dokumentacja dotycząca gromadzenia informacji na temat odsiewu i jego przyczyn w przypadku wszystkich trybów i stopni studiów realizowanych w uczelni nie budzi zastrzeżeń.

- ocena dostępności informacji na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia.

Ocena efektów kształcenia jest elementem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia istniejący jako dokument w SSW CB. WSZJK stanowi zbiór założeń, ogólnie sformułowanych celów i obszarów działań. Brakuje jednak przeniesienia założeń na rzeczywistość kształcenia na kierunku Pedagogika w postaci procedur pozwalających nie tylko na czasowe i organizacyjne zaplanowanie działań, ale również zastosowanie schematów, dotyczących oceny efektów kształcenia. Informacje na temat oceny etapowych, częściowych efektów kształcenia znajdują się w sylabusach przedmiotów, są one jednak niepełne. Informacje na temat procesu dyplomowania zawarte są w zwartym dokumencie, w postaci zarządzenia Rektora i znajdują się w dokumentacji Jednostki, z którą student jest zapoznawany przez promotora, lub do której ma dostęp w dziekanacie czy poprzez stronę internetową uczelni. Uznać należy, że studenci i wykładowcy mają dostęp do informacji o elementach systemu oceny efektów kształcenia, który jednak, z uwagi na rozproszenie informacji, zawartych w różnych dokumentach jest utrudniony.

2.4). Ocena procedur i mechanizmów umożliwiających badanie losów (karier) absolwentów oraz dostosowanie efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów ocenianego kierunku studiów i otoczenia społeczno-gospodarczego (w tym rynku pracy), a także stopnia zaangażowania (wpływu) przedstawicieli tych interesariuszy na kształtowanie struktury efektów kształcenia. Analiza efektywności działalności prowadzonej przez uczelnię/jednostkę w tym zakresie.

W Collegium Balticum w Szczecinie istnieje Akademickie Biuro Karier. Z udostępnionych dokumentów wynika, że funkcjonuje ono w Uczelni od 2011 r. Z informacji uzyskanych od pracowników Uczelni prowadzących ABK CB wynika, że działania związane z monitorowaniem losów (karier) absolwentów Uczelni w tym WH SSW CB są dopiero w fazie przygotowań. Opracowany został formularz zgody uczestnictwa w badaniach, ankieta badania losów zawodowych absolwentów, ankieta dotycząca opinii absolwenta o jakości kształcenia i przydatności ukończonych studiów do rynku pracy, ankieta dla pracodawcy. Zgodnie z deklaracją pracowników ABK w najbliższym czasie rozpoczęte zostaną prace dotyczące pozyskania opinii od absolwentów Uczelni (jest to etap kontaktowania się z

absolwentami). Uznać tym samym należy, że Uczelnia dotąd nie prowadziła działań na rzecz badania losów (karier) absolwentów. Nie istnieją jeszcze żadne procedury w tym zakresie. Sformułowano jedynie wskazania konieczne do stworzenia procedur, które stanowią bardziej plan działań niż posiadają znamiona systemu. Uznać jednak należy, że trwają prace koncepcyjne w tym zakresie. Stan działań, a zwłaszcza przygotowań do aktywacji w pełni przygotowanego procesu trudny jest do określenia w czasie.

Koncepcyjnie, badanie losów absolwentów (karier), wnosząc z treści przygotowanych do badania ankiet, daje szansę na uzyskanie zwrotnej informacji, która może przyczynić się do dostosowania efektów kształcenia do oczekiwań przyszłych absolwentów, pracodawców i otoczenia społeczno-gospodarczego, dając tym grupom możliwość realnego wpływu na proces kształcenia realizowanego w Uczelni. Ponownie podkreślić należy jednak, że jest to jedynie nadzieja, gdyż Jednostka nie wdrożyła dotąd procedur zmierzających do osiągnięcia założonych efektów nie wspominając o mechanizmach ich weryfikacji. Tym samym nie można dokonać analizy efektywności działań Jednostki w tym zakresie.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Oceniają prace etapowe studentów WH SSW CB wskazać należy na różnorodność ich form. Prace zaliczeniowe z poszczególnych przedmiotów przyjmują formę testów wyboru (jednokrotnego), pisemne prace tematyczne, których zakres zgodny jest z treściami zajęć z przedmiotu. Etapowe prace zaliczeniowe przyjmują również formę projektów dydaktycznych, opracowań tematycznych, metodycznych zagadnień. Nie ma zastrzeżeń w stosunku do zróżnicowania form prac zaliczeniowych, etapowych. Tematyka prac jest zgodna z obszarem problemowym i zakresem treściowym dla przedmiotu, zgodnie z zawartością sylabusu. Adekwatne są wystawione przez nauczyciela akademickiego oceny. Z analizy protokołów zaliczeniowych wynika, że na WH SSW CB wykorzystywana jest pełna skala ocen.

Analiza wybranych prac dyplomowych i magisterskich ukazuje jednak istotne braki w procesie dyplomowania. Z 15 ocenianych prac trzy nie mają żadnych treści pedagogicznych i nie powinny zostać dopuszczone do obrony na kierunku pedagogika. Kolejnych sześć prac oceniono zdecydowanie niżej aniżeli recenzenci i promotorzy. W tych przypadkach prace ocenione na dobry i bardzo dobry w procesie dyplomowania zostały ocenione przez ekspertów na zaledwie dostatecznie. Oznacza to, że spośród 15 wylosowanych prac prawie 50% zostało ocenionych w sposób zawyżony. Nieprawidłowości te ilustrują niewłaściwe działanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

2.5). W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeśli poprzednio były sformułowane, lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces rozwoju kierunku.

Podczas poprzedniej pozytywnej akredytacji nie sformułowano uwag krytycznych i zaleceń w tym zakresie.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego (ocena: częściowo.)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1)

W dokumentacji WH SSW CB istnieje sprzeczność dotycząca profilu kształcenia na studiach I stopnia kierunku Pedagogika. W raporcie samooceny wskazano profil praktyczny w nowo przygotowanym (zgodnie z wymogami KRK) i udostępnionym w *Programie kształcenia na kierunku Pedagogika na studiach I stopnia* wskazano z kolei na profil ogólnoakademicki

(nazwany poziomem). Założone cele ogólne zgodne są ze standardami kształcenia na kierunku Pedagogika dotąd obowiązującymi oraz wzorcowymi efektami kształcenia na kierunku Pedagogika. Brak jest wyróżnienia specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia pod kątem specjalizacji realizowanych na WH SSW CB na studiach I i II stopnia. Konieczne jest doprecyzowanie efektów kształcenia w kontekście specjalności pedagogicznych tak, by były one zgodne z wymaganiami standardów kształcenia w tym standardami kształcenia nauczycieli. Brak przypisania efektów kształcenia przedmiotom zawartym w bloku specjalnościowym i modułu do wyboru na wzór rozwiązania zastosowane przez Jednostkę w przypadku przedmiotów ogólnych. Skutkuje to np. przypisaniem 1 efektu kształcenia (tego samego) w kategorii umiejętności 4 przedmiotom specjalności *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową*. Efekty kształcenia nie zostały dostosowane do specyfiki kształcenia specjalnościowego, szczególnie w przypadku specjalności *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową*, która powinna być realizowana na kierunku Pedagogika specjalna nie zaś Pedagogika (Jednostka nie ma uprawnień do prowadzenia kształcenia na kierunku Pedagogika specjalna), a w sformułowaniach efektów kształcenia nie ma uszczegółowienia związanego z problematyką oddziaływań leczniczych i rehabilitacyjnych. Stanowi to podstawę obaw o możliwości realizacji celów zawartych w standardach kształcenia w tym kształcenia nauczycieli. Nie ma zastrzeżeń do możliwości osiągnięcia ogólnych i specyficznych efektów kształcenia w odniesieniu do praktyk zawodowych, choć nie zostały one ujęte w macierzy efektów kształcenia. Zostały jednak dobrze opisane w dokumentacji praktyk zawodowych. Dla większej przejrzystości przypisania efektów kształcenia należałoby uwzględnić praktyki zawodowe w macierzy efektów kształcenia na kierunku Pedagogika.

2.2)

Uznać należy, że na utrudnienie w pełnej jasności odczytania efektów kształcenia wpłynąć może brak sformułowania efektów dostosowanych do specyfiki kształcenia specjalnościowego, czy też dostosowanie wykorzystanych wzorcowych efektów do specyfiki kształcenia na kierunku Pedagogika na WH SSW CB. Prace nad dostosowaniem programów kształcenia na kierunku Pedagogika do wymagań KRK w SSW CB WH trwają, tym samym obecnie trudno jest sformułować jednoznaczną opinię o możliwości stworzenia na ich podstawie przejrzystego systemu weryfikacji efektów kształcenia. Tym bardziej, że w fazie koncepcyjnej, na ten moment, pozostaje dokumentacja Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia WH SSW CB.

2.3)

Brak jest spójnego systemu weryfikacji efektów kształcenia, jako części WSZJK na WH SSW CB. Informacje na temat możliwości weryfikacji efektów kształcenia są rozproszone i niepełne (sylabusy przedmiotów kształcenia na kierunku nie są jeszcze przygotowane, w dokumentacji Jednostki w momencie oceny dostępne były nieliczne sylabusy poszczególnych przedmiotów). Tym samym zmierzenie i ocena stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest utrudniona. Brak jest procedur pozwalających na ich zmierzenie. W kontekście najpełniej opisanego procesu dyplomowania pojawiają się obawy dotyczące jakości prac dyplomowych, szczególnie na poziomie studiów I stopnia, w kontekście możliwości wyznaczania jako promotorów osób ze stopniem zawodowym magistra (i to spoza grona pracowników Jednostki), zwłaszcza w kontekście nieobligatoryjnego wyznaczania do roli recenzentów w procesie samodzielnych pracowników naukowych Jednostki. Wskazać należy na brak standaryzacji warunków oceny stopnia osiągnięcia częściowych efektów kształcenia (odnoszących się do poszczególnych przedmiotów z planu studiów). Uczelnia nie realizuje kształcenia na odległość.

Prawidłowo i wyczerpująco przygotowana została dokumentacja dotycząca przyczyn i skali odsiewu. W niektórych przypadkach wskaźniki skreśleń są niepokojąco duże (powyżej 30% w jednym przypadku) i wymagałyby interpretacji, której brakuje, czy choćby wskazania, że Jednostka ma zamiar monitorować przyczyny skreśleń, a w sytuacji, gdy wynikają one z niespełnienia wymagań kształcenia upewnić się po czyjej stronie leży wina (studenta czy uczelni). Studenci i wykładowcy Jednostki mają dostęp do elementów systemu oceny efektywności kształcenia. Brak jednak dokumentu, który odnosiłby się do wszystkich elementów systemu oceny efektów kształcenia (etapowych i końcowych), co może prowadzić, do konieczności ich poszukiwania w różnych pojedynczych dokumentach (informacje na temat oceny efektów częściowych/etapowych znajdują się np. w sylabusach, nie ma w nich jednak warunków zgodnie z którymi formułowane są oceny częściowe/etapowe; informacje na temat oceny efektów końcowych znajdują się w osobnym dokumencie i regulaminie studiów), a tym samym utrudniać orientację studentów w zakresie wymagań, które powinni spełnić, by uzyskać określoną notę, wskazującą na stopień realizacji efektów kształcenia.

2.4)

W chwili obecnej Jednostka nie monitoruje losów (karier) swoich absolwentów. W ramach Akademickiego Biura Karier trwają prace nad realizacją tego wymogu działalności Jednostki. Przygotowane zostały dokumenty, które będą wykorzystywane w procesie badania losów absolwentów, nie ma jeszcze bazy danych absolwentów, do których uczelnia zgłosi się po opinie, a którzy wyraziliby już zgodę uczestniczenia w badaniach.

Kryterium 3. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

3.1). Ocena czy realizowany program studiów umożliwi osiągnięcie każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W przypadku kształcenia nauczycieli oraz kierunków, dla których określone zostały standardy kształcenia – również ocena spełnienia wymagań odpowiednich standardów;

W odniesieniu do ogólnych efektów kształcenia dokonano poprawnego ich przypisania korzystając z efektów wzorcowych dla kierunku Pedagogika. Efekty kształcenia w trzech kategoriach: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne dla bloku ogólnego zostały precyzyjnie przyporządkowane poszczególnym przedmiotom, których wybór jest zgodny z wymaganiami standardów kształcenia na kierunku Pedagogika, ponieważ jednak Jednostka w chwili wizyty PKA nie mogła przedstawić kompletu sylabusów przygotowanych zgodnie z wymaganiami KRK (sylabusy są dopiero w fazie przygotowywania) nie ma możliwości weryfikacji efektów z treściami kształcenia. Z przeglądu pojedynczych sylabusów, które zostały już opracowane wynika, że istnieją jednak podstawy do pozytywnej oceny poprawności doboru treści kształcenia do celów ogólnych kształcenia na kierunku. Znacznie więcej wątpliwości pojawia się w kontekście przedmiotów wchodzących w skład bloku specjalnościowego i modułów do wyboru, gdyż efekty kształcenia w analogicznym podziale na kategorie: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne przyporządkowano nie przedmiotom a blokom, modułom, na które składa się po kilka przedmiotów. W tym przypadku uznać należy, że efekty sformułowano zbyt ogólnie nie odnosząc ich do specyfiki wynikającej z planowanej do realizacji specjalności. Podobnie nie ma również kompletu w pełni przygotowanych sylabusów, w związku z tym trudno jest się odnieść do możliwości realizacji efektów szczegółowych kształcenia w ramach specjalności w kontekście istniejących programów kształcenia.

Odnosząc się do możliwości uzyskania zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, uwagę zwrócić należy w pierwszej kolejności na brak sylwetek absolwentów formułowanych w kontekście poszczególnych specjalności realizowanych na kierunku Pedagogika ponieważ opracowano jedynie sylwetkę absolwenta kierunku Pedagogika. Nie ma w niej informacji o kompetencjach i kwalifikacjach jakie zdobywa absolwent z dyplomem kierunku Pedagogika o określonej specjalności, która będzie wskazana w suplemencie i na dyplomie ukończenia studiów.

Informacje o kwalifikacjach pedagogicznych w tym nauczycielskich powinny znaleźć się w pkt. V.2. suplementu. Ponieważ nie można jeszcze odnieść się do suplementów absolwentów realizujących kształcenie zgodnie z nowymi programami kształcenia, przygotowywanymi z uwzględnieniem wymagań KRK oceny programu studiów w kontekście możliwości uzyskania zakładanej struktury kwalifikacji dokonać można jedynie w odniesieniu do wcześniejszych absolwentów kierunku.

Wiedza dotycząca kompetencji i kwalifikacji ma charakter intuicyjny, w efekcie refleksji nad nazwą specjalności. Najbardziej niepokojące jest jednak to, że kompetencje i kwalifikacje absolwenta nie zostały również opisane w suplemencie dyplomu ukończenia studiów. W suplemencie w punkcie V.2. pojawia się lakoniczna formuła odnosząca się do szeregu miejsc, w których mogą, zadaniem władz Wydziału, pracować ich absolwenci, nie wskazano jednak stanowisk, które mogliby oni w tych miejscach objąć. Przykładem bezrefleksyjnego wręcz przeklejania treści punktu V.2. do suplementów kolejnych specjalności są suplementy ważne z dyplomem nr: 1068, 1095.

W kontekście studiów II stopnia najistotniejszym jednak pytaniem jest jakie kwalifikacje uzyskują absolwenci poszczególnych specjalności na kierunku Pedagogika. Pytanie o kwalifikacje związane jest bezpośrednio z zasadami rekrutacji na studia II stopnia. Jak wynika z dokumentacji (zarządzenie nr 16/2011/2012 z dn. 20.04.2012 r. w sprawie warunków i zasad rekrutacji) od kandydata na studia II stopnia nie wymaga się udokumentowanych kwalifikacji pedagogicznych. W takiej sytuacji studia II stopnia powinny być studiami kwalifikacyjnymi w zakresie pedagogiki, tak jednak nie jest, gdyż w ramach programu studiów nie przewidziano koniecznych dla uzyskania kwalifikacji pedagogicznych praktyk. Dla rozwiązania problemu konieczne jest stworzenie zapisu, zgodnie z którym wszyscy kandydaci nie posiadający uprawnień pedagogicznych w efekcie studiów I stopnia mają obowiązek realizacji określonej liczby godzin zajęć dydaktycznych z zakresu pedagogiki, psychologii oraz praktyk pedagogicznych. bez takiego uszczegółowienia w przypadku każdej ze specjalności zachodzi poważna wątpliwość dotycząca tego jakie i czy w ogóle studia II stopnia dają absolwentowi jakiejkolwiek kwalifikacje formalne ponad te uzyskane na poziomie studiów I stopnia. WH SSW CB zdefiniował profil studiów II stopnia jako ogólnoakademicki, studia te zatem z założenia nie muszą dawać dodatkowych kwalifikacji formalnych, o ile informacja rekrutacyjna nie wprowadzi kandydata w błąd.

Odnosząc się do analizy treści programowych poszczególnych specjalności wątpliwości pojawiają się w przypadku specjalności *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową* studia I stopnia realizowana na II roku. Pedagogika terapeutyczna, jak i rehabilitacja odnoszą się do pedagogiki specjalnej. Pedagogika terapeutyczna w pedagogice specjalnej jako podmiot oddziaływań ustanawia dziecko przewlekle chore, sama zaś nazwa jest synonimem innych terminów używanych zamiennie, takich jak: pedagogiki leczniczej czy nozopedagogiki. Pedagogika terapeutyczna/pedagogika lecznicza/nozopedagogika jest w obszarze pedagogiki jednoznacznie sytuowana jako subdyscyplina pedagogiki specjalnej. Z tym kierunkiem powinna więc być łączona w ramach akademickiego kształcenia przyszłych pedagogów specjalnych nie zaś pedagogów. Drugie pojęcie – rehabilitacja – użyte jako człon nazwy specjalności z pedagogiką specjalną nawet laikowi kojarzy się w jeszcze bardziej oczywisty sposób, tym bardziej, że wskazuje się na obszar działań rehabilitacyjnych – sferę ruchową. Zaproponowany program kształcenia w ramach tej specjalności na WH SSW CB obejmuje: anatomię i fizjologię narządu ruchu, zaopatrzenie ortopedyczne, patologię, podstawy kinezyterapii, masaż i odnowę biologiczną, teoretyczne podstawy fizjoterapii,

metodykę wychowania fizycznego, rehabilitację społeczno-zawodową, wybrane metody terapii i gimnastykę korekcyjną i kompensacyjną. Wykaz przedmiotów wskazuje jednoznacznie na kształcenie kompetencyjne dotyczące zaburzeń rozwojowych związanych ze sferą ruchową, jeśli jednym z przedmiotów jest – zaopatrzenie ortopedyczne – nie ma wątpliwości, że podmiotem oddziaływań przyszłych pedagogów, po zakończeniu kształcenia będzie osoba z niepełnosprawnością ruchową. Pedagogika specjalna została utworzona jako odrębny kierunek studiów właśnie z uwagi na specyfikę podmiotu, jakim jest osoba z niepełnosprawnością. W ramach kierunku Pedagogika i Pedagogika specjalna inny był standard kształcenia, większa jest również konieczna liczba godzin kształcenia w cyklu trzyletnim (2200 w porównaniu z 1800 na kierunku Pedagogika). Za naganną uznać należy praktykę kształcenia specjalnościowego z zakresu pedagogiki specjalnej przy realizacji standardu z kierunku Pedagogika. W rzeczywistości absolwent nie będzie posiadał kwalifikacji ani w zakresie pedagogiki, ani tym bardziej pedagogiki specjalnej. Niestety i w przypadku tej specjalności, podobnie, jak w innych, nie ma sylwetki absolwenta specjalności. Ponieważ nie ma jeszcze absolwentów specjalności, nie można zweryfikować jakie kwalifikacje zostaną przez Jednostkę w ramach tej specjalności zdefiniowane.

Z pewnością jednak kształcenie w ramach specjalności *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową* w ramach studiów I stopnia na kierunku Pedagogika w SSW CB jest nieuprawnione, a nabór na specjalność w latach kolejnych powinien być wstrzymany.

Analogiczną specjalnością realizowaną na studiach II stopnia jest *Terapia pedagogiczna z rehabilitacją*. Choć w przypadku nazwy specjalności nie ma jasności. Na prośbę eksperta w czasie wizytacji poproszono władze Wydziału o listę specjalności realizowanych w roku 2010/2011 i 2011/2012 (przed koniecznością wprowadzenia programów zgodnych z KRK) oraz w roku 2012/2013. Z zestawienia wynika, że specjalność nie jest realizowana w roku 2010/2011 jest już jednak w 2011/2012 ale pod nazwą – *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową*, a w roku 2012/2013 już pod nazwą *Terapia pedagogiczna z rehabilitacją*. Z analizy wynika jednak, że program specjalność *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową* jest identyczny z programem specjalności *Terapia pedagogiczna z rehabilitacją*. Tym samym uznać należy, że w przypadku studiów II stopnia, podobnie, jak w przypadku I stopnia na kierunku Pedagogika realizowana jest specjalność, która powinna być przypisana kierunkowi Pedagogika specjalna. WH SSW CB nie ma uprawnień do kształcenia na kierunku Pedagogika specjalna. Tym samym podobnie jak w przypadku studiów I stopnia wnioskować należy o wstrzymanie naboru na specjalność *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową* vel *Terapia pedagogiczna z rehabilitacją* lub też taką zmianą programu kształcenia w kontekście drugiej ze wskazanych nazw specjalności, by bliższa była w sensie kompetencyjnym i kwalifikacyjnym kierunkowi Pedagogika niż Pedagogika specjalna. Zaznaczyć należy, że naganny jest też wskazany zabieg zmiany nazwy specjalności, przy pozostawieniu bez zmian jej programu kształcenia.

Nie ma zastrzeżeń do struktury kwalifikacji w kontekście zaproponowanych specjalności nauczycielskich na studiach I stopnia. Spełniają one wymagania standardów kształcenia na kierunku Pedagogika, jak i obowiązujące w chwili ich uruchamiania standardy kształcenia nauczycieli. W przypadku studiów II stopnia na specjalnościach: *Edukacja wczesnoszkolna* i *Edukacja przedszkolna* zachodzi wspomniana wcześniej obawa dotycząca uzyskiwanych kwalifikacji w kontekście przyjętych przez Jednostkę zasad rekrutacji na studia II stopnia.

- ocena czasu trwania kształcenia, prawidłowości doboru treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu/modułu, w tym modułu przedmiotów do wyboru, danego poziomu kwalifikacji. W przypadku wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość ocena czy kształcenie, którego celem jest zdobycie umiejętności praktycznych, odbywa się w warunkach rzeczywistych, z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów;

Na studiach I stopnia studia na kierunku Pedagogika w SSW CB trwają 6 semestrów, na studiach II stopnia 4 semestry. Zastrzeżeń nie budzi wymiar godzinowy kształcenia, który w przypadku studiów I i II stopnia spełnia kryteria wynikające ze standardów kształcenia (rozporządzenie z 12.07.2007 w sprawie standardów kształcenia (...) załącznik nr 78). Godzinowy wymiar przedmiotów/modułów kształcenia wypełnia wymagania standardów kształcenia w odniesieniu się do koniecznego czasu poświęconego na kształcenie w obrębie treści: podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych. Nie ma zastrzeżeń dotyczących przyporządkowania treści kształcenia przedmiotom/modułom kształcenia. Zakres zaplanowanych treści kształcenia odpowiada liczbie godzin przeznaczonych na ich realizację w obrębie poszczególnych przedmiotów/modułów kształcenia zgodnie z wymaganiami standardów kształcenia na kierunku Pedagogika, gdzie treściom z grupy przedmiotów podstawowych i kierunkowych przyporządkowano konieczny wymiar godzinowy zajęć. Prawidłowo dobrane zostały formy zajęć do zaplanowanych celów i efektów kształcenia. Wśród realizowanych na kierunku Pedagogika WH SSW CB zajęć wykorzystywane są formy wykładowe, ćwiczeniowe, seminaryjne, laboratoryjne i warsztatowe. Formy kształcenia dostosowane są do założonych efektów kształcenia. Przedmioty/moduły przedmiotów koncentrujące się na efektach z kategorii umiejętności realizowane są w formie ćwiczeń/warsztatów/seminariów, te które za efektem stanowią w przewadze wiedzę, mają formę wykładową. Nie ma zastrzeżeń dotyczących zastosowania różnorodnych metod kształcenia. Z treści sylabusów przedmiotów wynika, że w procesie kształcenia na kierunku Pedagogika SSW CB proponowane są różnorodne formy kształcenia od podających, przez aktywizujące, po aktywne. Metody realizacji zajęć zostały dobrze dopasowane do treści kształcenia. Wszystkie elementy łącznie dają podstawy oczekiwania możliwości osiągnięcia wyznaczonych celów ogólnych, szczegółowych i specyficznych.

- ocena prawidłowości określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – ogólnych, specyficznych i szczegółowych (dla kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu, modułu przedmiotów i poszczególnych przedmiotów).

W planach kształcenia dla kierunku Pedagogika, realizowanych do roku 2011/2012 (przed obowiązkowym dostosowaniem programów kształcenia do wymogów KRK) wskazane są w niektórych przedmiotach godziny przeznaczone na samodzielną aktywność studenta. Liczba godzin samodzielnej pracy studenta, realizowanej bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego nie przekracza 10% ogólnej liczby godzin zajęć określonych w planie studiów (mieści się w przedziale 5,3-6%). Nie można zatem mieć zastrzeżeń do ich sumarycznej liczby. W dokumentacji studiów brak jest jednak koniecznych informacji, co w ramach samodzielnej pracy student ma zrealizować, w jaki sposób zostanie ze swojej pracy rozliczony.

Ocena zgodności przyjętej punktacji ECTS z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie, w przypadku kształcenia nauczycieli i kierunków, dla których ustalono standardy kształcenia – również zgodności z odpowiednimi standardami.

Zasady przyznawania liczby punktów ECTS nie są ujęte w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia. Informacje na temat zasad przyznawania punktów ECTS przedmiotom kształcenia są rozproszone i wymagają uporządkowania. Zasady przyznawania punktów ECTS dla przedmiotów kształcenia określa dokument *Opis Przyznawania punktacji ECTS* (podpisanych przez Rektora SSW CB), nie wiadomo jednak, kto jest jego twórcą, jaką ma rangę sprawczą.

W Regulaminie studiów SSW CB z 2009 r. w § 16 odniesiono się do osiągnięć studenta wyrażonych liczbą punktów zaliczeniowych (ECTS). W dokumencie wskazano, że punkty

ECTS przyznaje się za pracę studenta podczas zajęć organizowanych przez uczelnię zgodnie z planem studiów i programem nauczania oraz indywidualną pracą studenta (pkt. 1.). Student otrzymuje pkt. ECTS jeśli spełni wszystkie wymagania określone w planie i programie nauczania oraz osiągnie zamierzone efekty kształcenia (pkt. 2.). Okresem zaliczeniowym jest semestr. Liczba punktów ECTS dla semestru wynosi od 27 do 33, przy czym ocena końcowa nie ma wpływu na wartość liczby ECTS (pkt. 4.). Liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów na rok akademicki wynosi nie mniej niż 60, dla całego toku studiów I stopnia 180, II stopnia 120.

W programach studiów realizowanych do roku 2011/2012 dokonano przypisania przedmiotom wartości punktowej ECTS. Główna zasada przyznawania wartości punktów ECTS opiera się na przeliczeniu wartości 1 punkt – 25 godzin pracy studenta. Zastosowanie tylko tego kryterium nie pozwala uznać za prawidłową liczbę punktów np. 6 w kontekście 36 godzin zajęć (18 h wykładów i 18 h ćwiczeń – Podstawy filozofii) i przy takim samym wymiarze 36 h (i rozkładzie: wykłady, ćwiczenia) – 3 punktów ECTS – Psychologia rozwojowa. Innymi kryteriami przydziału punktów ECTS mogłaby być np. forma zaliczenia, której w przypadku egzaminu można byłoby przypisać większą wartość punktów ECTS niż w przypadku zaliczenia bez oceny. Bezsprzecznie student musi włożyć więcej pracy w przygotowanie się do egzaminu niż zaliczenia. We wspomnianym przypadku nie ma to jednak znaczenia, gdyż obydwa przedmioty kończą się taką samą formą zaliczenia – egzaminem.

W nowych programach kształcenia zasadą jest, że 50% punktów ECTS stanowią godziny tzw. kontaktowe współpracy z nauczycielem akademickim, pozostałe przeznaczone są na samodzielną aktywność studenta. W sylabusach nowo przygotowanych, zgodnie z wymogami KRK nie wykazano, co w ramach owych 50% samodzielnej pracy będzie obowiązkiem studenta, jak praca ta zostanie rozliczona w ramach wskazanej formy i warunków zaliczenia przedmiotu. W istniejącym dokumencie (brak daty jego powstania) zatytułowanym *Opis przyznawania punktacji ECTS* pojawia się przykład rozliczenia nakładu pracy studenta, gdy dla jego samodzielnej pracy, którą ma być – studiowanie literatury – przypisano temat i wskazano źródło, z którego może student skorzystać oraz sposób weryfikacji jego pracy – „np. konsultacje”. Mimo tego w sylabusach nowo przygotowanych (zgodnie z wymaganiami KRK) dostępnych w czasie wizytacji akredytacyjnej informacji takich nie zawarto.

W nowo przygotowywanych programach kształcenia na kierunku Pedagogika w SSW CB uwzględniane są wymagania dotyczące ich dostosowania do nowych standardów kształcenia nauczycieli. Prace nad dostosowaniem programów kształcenia na studiach I i II stopnia, kierunku Pedagogika w SSW CB wciąż są w toku, stąd nie można w pełni pozytywnie ocenić jej efektów.

Z rozmów prowadzonych z przedstawicielami władz Wydziału wynika jednak, że istnieje przekonanie o konieczności dopracowania fragmentu sylabusów, co daje podstawę wnioskowania, że w nieodległej przyszłości informacja na temat nakładu pracy studenta wyrażona poprzez punktację ECTS będzie pełna i wyczerpująca.

Ocena sposobu wykorzystania możliwości stworzonych przez ten system w indywidualizowaniu procesu kształcenia, w tym poprzez wymianę międzyuczelnianą, międzynarodową;

Sposobność indywidualizowania procesu kształcenia wynika w pierwszej kolejności z określonych w Regulaminie Studiów na SSW CB wartości punktów ECTS uprawniających do zaliczenia semestru, która wynosi 27-33 pkt. ECTS. Sprawia to, że student może uzyskać zaliczenie semestru przy wartości 27 pkt. ECTS, co przekłada się na możliwość niezaliczenia w określonym czasie (semestrze) niektórych przedmiotów zaplanowanych w planie studiów, których łączna wartość nie może być wyższa niż 3 pkt., gdyż każdy semestr studiów zamyka się w wartości 30 pkt. ECTS. Z analizy programów studiów wynika, że na poziomie studiów I stopnia na I roku w I semestrze przedmioty o wartości poniżej 3 pkt. ECTS stanowią 50% zaplanowanych przedmiotów kształcenia, na II semestrze – ok. 40%, na II roku (w zależności

od specjalności, od II roku rozpoczyna się kształcenie specjalnościowe), w III semestrze – ok. 80%, IV – ok. 40%, na III roku, V semestrze – 40%, VI – 30%. Tym samym uznać należy, że studenci mają dość duże możliwości decydowania o zakresie realizowanych przedmiotów w poszczególnych semestrach.

WH SSW CB nie uczestniczy w wymianie międzyuczelnianej studentów na terenie Polski. W przypadku wymiany międzynarodowej w ramach programu ERASMUS w roku 2010-2011 w wymianie uczestniczył jeden student kierunku Pedagogika WH SSW CB, w roku 2012 żaden student kierunku nie realizował zajęć w uczelniach partnerskich (dwóch), z którymi uczelnia ma podpisaną współpracę, w ramach której w programie uczestniczyć mogą studenci kierunku Pedagogika, na rok 2013 nie zaplanowano do czasu wizytacji PKA udziału w wymianie międzynarodowej żadnego studenta kierunku. Z rozmowy z opiekunem programu ERASMUS z ramienia uczelni (zatrudnionego na tym stanowisku od sierpnia 2012 r.) wynika, że rozpoczęta dopiero zostanie akcja promocyjna i informacyjna w ramach programu, zachęcająca studentów kierunku Pedagogika do skorzystania z istniejącej formy indywidualizacji procesu kształcenia. Uznać należy, że studenci kierunku Pedagogika nie korzystają z istniejącej, choć skromnej oferty wymiany studenckiej w ramach programu. Deklaracją Jednostki jest, że w sytuacji, gdy student WH SSW CB skorzysta z możliwości uczestniczenia w międzynarodowym programie wymiany studentów dokona wszelkich starań aby z racji realizacji programu studiów w innym kraju student nie był zobligowany do realizacji zajęć na uczelni macierzystej w ramach różnic programowych.

Formą indywidualizacji kształcenia jest możliwość skorzystania z IPS (indywidualny plan studiów). Zasady przyznawania IPS zawarte są w Regulaminie Studiów na SSW CB w § 18, dział 6. *Inne formy studiowania*. Zgodnie z nimi o IPS ubiegać się mogą studenci: wybitnie zdolni i osiągający bardzo dobre wyniki w nauce, samotnie wychowujący dzieci, niepełnosprawni, studiujący drugi kierunek, dotknięci przewlekłą chorobą, opiekujący się obłożnie chorym członkiem najbliższej rodziny, którym nie może opiekować się inna osoba oraz ubiegający się o IPS z innych, ważnych powodów. W Regulaminie studiów znajdują się wszystkie konieczne informacje dodatkowe dotyczące kryteriów i warunków, obowiązków i możliwości związanych z realizacją studiów (okresu studiów) w formie indywidualnego toku.

- ocena prawidłowości: sekwencji przedmiotów i modułów określonej w planie i programie studiów poszczególnych poziomów kwalifikacji;

Analiza programów kształcenia na kierunku Pedagogika studia I i II stopnia pozwala uznać, że nie ma zastrzeżeń dotyczących sekwencji przedmiotów. Układ przedmiotów jest logiczny. Na przykład przedmioty z bloków psychologicznego zostały zaplanowane z uwzględnieniem stopnia ogólności treści, ich następstwa, terminologicznego i wynikowego uporządkowania. Program kształcenia zakłada w pierwszej kolejności realizację treści ze standardów kształcenia: podstawowych i kierunkowych na kierunku Pedagogika, tak w odniesieniu do studiów I, jak i II stopnia. Przedmioty/moduły specjalnościowe realizowane są od II roku studiów w przypadku studiów I stopnia i od I semestru studiów na II stopniu. W przypadku studiów II stopnia lepiej byłoby zaplanować wprowadzenie przedmiotów specjalnościowych od II semestru studiów, co pozwoliłoby studentom na ewentualną zmianę decyzji dotyczącej wyboru specjalności.

- ocena spójności programu i wymiaru praktyk studenckich, terminu ich realizacji oraz doboru miejsc, w których się odbywają, z celami i efektami kształcenia określonymi dla tych praktyk. Ocena systemu kontroli i zaliczania praktyk;

Dokumentacja dotycząca realizacji praktyk na kierunku Pedagogika SSW CB jest starannie przygotowana. Godzinowy wymiar praktyk realizowanych na studiach I stopnia spełnia wymagania standardów kształcenia nauczycieli i kwalifikacji od nich wymaganych (rozporządzenie MEN z 12 marca 2009 r.). Czytelny i wyczerpujący jest program praktyk

zawodowych. Odniesiono się w nim do wszystkich elementów związanych z realizacją praktyk, opieką nad praktykami, ich koordynacją. W dokumentacji wskazano cele praktyk i ich efekty. Dokonano podziału na praktykę asystencką i specjalizacyjną. Zdefiniowano cele każdej z praktyk, jej zadania. Przygotowano konieczną dokumentację. Z przyjętego w dn. 03.09.2009 r. Regulaminu praktyk (załącznik do Zarządzenia Rektora Nr 09a/01/2009) wynika, jakie są przywileje i obowiązki studenta w tym zakresie. Regulamin określa miejsce praktyk zawodowych w toku studiów, określa czas, w którym powinny być realizowane, informuje o nadzorze Jednostki nad organizacją i przebiegiem praktyk. w dokumentacji praktyk pedagogicznych znajduje się wykaz instytucji, w których odbywają się praktyki. W zestawie znajdują się 52 placówki. Zostały poprawnie dobrane pod kątem specyfiki kształcenia specjalnościowego i dają studentom realną możliwość skutecznej realizacji praktyk pedagogicznych celem zdobycia kompetencji i kwalifikacji przygotowujących studentów do realizacji zadań zawodowych. Wśród placówek znajdują się: zakłady karne, areszty śledcze, schroniska młodzieżowe, przedszkola, szkoły podstawowe, ogólnodostępne, integracyjne, specjalne, domy pomocy społecznej, świetlice środowiskowe.

System kontroli praktyk nie budzi zastrzeżeń, został dobrze przygotowany i przemyślany. W Regulaminie praktyk zawodowych wskazano zakres obowiązków opiekunów praktyk, który obejmuje: poszukiwanie partnerów do współpracy i zawieranie umów z instytucjami, w których praktyki się odbywają, zawieranie w imieniu Uczelni indywidualnych porozumień w sprawie praktyk, kontakty ze studentami, przekazywanie koniecznych dokumentów, zaliczanie praktyk, sprawowanie nadzoru nad prawidłowym przebiegiem praktyk, weryfikowanie sprawozdań z praktyk. Wykaz zadań nie budzi zastrzeżeń, a jednocześnie daje podstawy oczekiwania prawidłowego ich przebiegu.

- ocena organizacji procesu kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych form kształcenia przewidzianych dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów w kontekście możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Prawidłowość organizacji kształcenia w ZOD, jeżeli taki ośrodek funkcjonuje w ramach jednostki. Ocena prawidłowości doboru form realizacji zajęć dydaktycznych z przedmiotów tworzących moduł praktyczny (zajęcia praktyczne, w tym w środowisku pracy) do założonych efektów kształcenia;

Nie ma zastrzeżeń dotyczących organizacji zajęć na studiach I i II stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych. Studia stacjonarne realizowane są jedynie na studiach I stopnia. Zaplanowane są w dniach poniedziałek – piątek. Jednostka dokłada starań aby rozkład zajęć w największym możliwym stopniu zaplanować w sposób ergonomiczny. Dąży jednak do pogodzenia interesów w pierwszej kolejności studentów, ale również wykładowców, w trosce o zapewnienie obu grupom możliwie najbardziej optymalnych warunków pracy. Studia niestacjonarne realizowane są w cyklu: piątek – niedziela. W godzinach 16.00 – 20.45 w piątek, 8.00-19.50 w sobotę oraz w godzinach 8.00-19.30 w niedzielę. Rzadko jednak zdarza się, że zajęcia kończą się w dolnym przedziale czasowym. Zajęcia na studiach niestacjonarnych, jak na studiach stacjonarnych zakładają przerwy między 2-3 godzinowymi cyklami zajęć. W przypadku studiów niestacjonarnych dodatkowo w dniu zajęć zaplanowane są przerwy obiadowe, gdy zajęcia trwają do późnych godzin wieczornych. Zajęcia planowane są z uwzględnieniem konieczności aktywizowania studentów, dlatego przedmioty realizowane w formie wykładów przeplatane są zajęciami o charakterze aktywnym – ćwiczenia. W ten sposób Jednostka zapewnia możliwość utrzymania uwagi i mobilizowania aktywności studenta w danym dniu zajęć. Ma to szczególnie istotne znaczenie w przypadku studiów niestacjonarnych. Formy kształcenia dostosowane są do treści, założonych kwalifikacji pedagogicznych, nauczycielskich.

Uznać należy, że organizacja zajęć na kierunku Pedagogika studia I i II stopnia w SSW CB umożliwia osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia.

- ocena możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych czy studentów niepełnosprawnych.

Zgodnie z treścią Regulaminu Studiów SSW CB z roku 2009, § 18. studenci wybitnie zdolni, jak również studenci z niepełnosprawnością mogą ubiegać się o indywidualny plan studiów. Indywidualny plan studiów polega, zgodnie z treścią RS, na realizowaniu obowiązującego planu studiów według indywidualnej organizacji przebiegu studiów oraz indywidualnych sposobów i terminów uzyskiwania zaliczeń i zdawania egzaminów. O IPS może ubiegać się student, który zaliczył I rok studiów. Wszelkie zasady ubiegania się o przyznanie prawa skorzystania z możliwości, jak i organizacji kształcenia, włączając w to rozliczenie się ze stopnia osiągnięcia efektów kształcenia dla przedmiotu/modułu kształcenia, zostały czytelnie opisane w RS, podobnie, jak wszystkie pozostałe formalne i organizacyjne uwarunkowania realizacji kształcenia w takiej właśnie formie. Ponadto zgodnie z treścią § 19. RS osoba, która ukończyła trzy semestry studiów i wyróżnia się wybitnymi uzdolnieniami i postępami w nauce (średnia minimum 4,5 w skali stopni) może studiować według indywidualnego planu i programu nauczania. Student, który uzyskał zgodę na IPiPS może uzyskać zgodę na wyłączenie z obowiązującego programu studiów niektórych przedmiotów zawartych w planie obowiązujących wszystkich studentów i włączenie przedmiotów odpowiadających jego własnym zainteresowaniom. W RS zawarto informację, że nie może to dotyczyć przedmiotów przewidzianych standardem kształcenia. RS w kolejnych punktach § 18 określa warunki pozostałe możliwości realizacji kształcenia w ramach IPiPS, obowiązków studenta w tym zakresie, sposobów zaliczeń, informacji wpisywanej w dokumentacji studiów studenta i absolwenta. Studenci wybitnie uzdolnieni mogą korzystać z wymiany międzynarodowej, w ramach programu ERASMUS.

3.2) Ocena czy zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość .

Poza specjalnością *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową* realizowaną na studiach I i II stopnia, w przypadku której brak jest dostosowania efektów kształcenia do specyfiki specjalności błędnie realizowanej na kierunku Pedagogika w SSW CB, zamiast na kierunku Pedagogika uznać należy, że efekty kształcenia zostały poprawnie dobrane w kontekście kierunku kształcenia. W przypadku pozostałych specjalności w kontekście wcześniejszych uwag wskazać można na brak przypisania efektów kształcenia poszczególnym przedmiotom z bloku specjalnościowego i modułom do wyboru. Efekty przypisano całym blokom. W kontekście efektów poprawnie dobrano treści programowe kształcenia. Zastrzeżeń nie budzi również dobór form i metod dydaktycznych do założonych efektów, treści programowych i forma zajęć (choć opinia opiera się na ocenie niewielkiej liczby sylabusów przygotowanych i przedstawionych ekspertom PKA w chwili wizytacji). Stąd ocena nie może być w pełni pozytywna.

3.3). W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany i ich efekty, odnieść się do stopnia realizacji sformułowanych poprzednio zaleceń, lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces zmian programu studiów w aspekcie rozwoju kierunku.

Podczas poprzedniej pozytywnej akredytacji nie sformułowano uwag krytycznych i zaleceń w tym zakresie.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego (ocena: częściowo.)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1)

Jednostka nie zdefiniowała sylwetek absolwentów w kontekście realizowanych specjalności. W przypadku realizowanej na studiach I i II stopnia kierunku Pedagogika specjalności *Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową* zachodzi obawa o możliwość realizacji wskazanych efektów kształcenia, jak i uzyskania kwalifikacji zawodowych w przypadku studiów I stopnia. Specjalność ta powinna być realizowana na kierunku Pedagogika specjalna nie zaś Pedagogika szczególnie w kontekście zaproponowanego programu kształcenia, który koncentruje się na procesie oddziaływań rehabilitacyjnych odnoszących się do sfery ruchowej. Żaden efekt zdefiniowany przez Jednostkę nie odnosi się do specyfiki oddziaływań rehabilitacyjnych, przygotowania do pracy z osobą z niepełnosprawnością ruchową. Specjalność jako charakterystyczna dla Pedagogiki specjalnej w obszarze treści podstawowych i kierunkowych (standardu kształcenia) powinna opierać się na innym ukierunkowaniu kształcenia niż w przypadku kierunku Pedagogika. Specjalność nie powinna być realizowana na kierunku Pedagogika, a nabór na specjalność powinien zostać wstrzymany. Specjalność ta realizowana jest również na studiach II stopnia i z analogicznych względów nie powinna być realizowana na kierunku Pedagogika tylko Pedagogika specjalna, do kształcenia, na którym WH SSW CB nie ma uprawnień.

W suplementach pozostałych specjalności informacje na temat kwalifikacji i kompetencji zawodowych zostały sformułowane bardzo ogólnikowo. Szczególnie w odniesieniu do studiów II stopnia nie dają one czytelnej informacji na temat posiadanych przez absolwentów kwalifikacji, zwłaszcza w odniesieniu do zasad rekrutacji, które nie zakładają, że kandydatem na studia II stopnia na kierunku Pedagogika w SSW CB musi być absolwent studiów I stopnia posiadający już kwalifikacje pedagogiczne. Punkt V.2. suplementu sformułowany jest często w sposób bezrefleksyjny, z przeklejaniem formuły z jednej grupy suplementów specjalnościowych do drugiej (Edukacja obronna i bezpieczeństwo publiczne i Prewencja patologii i zagrożeń społecznych).

Prawidłowo określono czas trwania studiów I i II stopnia na kierunku Pedagogika w SSW CB, dobrze dobrane są treści kształcenia do nazw poszczególnych przedmiotów kształcenia, oraz formy zajęć i metody kształcenia, co daje szanse osiągnięcia założonych efektów kształcenia we wszystkich wskazanych kategoriach.

W planach studiów wskazano tzw. godziny samodzielnej pracy studenta w przypadku wcześniej realizowanych specjalności nie przekraczają one 10% ogólnej liczby godzin studiów dla określonego stopnia kształcenia. W nowo przygotowywanych stanowią one 50% wartości przyporządkowanych punktów ECTS. W żadnym jednak przypadku Jednostka nie wskazała jakie treści student w ramach samodzielnej aktywności będzie realizował czy jak zostanie z pracy tej rozliczony.

Brak uszczegółowienia zasad przypisywania punktacji ECTS poszczególnym przedmiotom w programie studiów (poza przelicznikiem 1 ECTS = 25 pkt.). W kontekście nowo przygotowywanych programów kształcenia Jednostka wskazuje na przykładowe tematy zajęć, literaturę, z której może korzystać student realizując zagadnienie, nie znajduje to jednak odzwierciedlenia w treści przygotowywanych sylabusów (prace nad przygotowaniem kompletnej dokumentacji zgodnie z zasadami KRK jeszcze się w Jednostce nie zakończyły).

Indywidualizacja procesu kształcenia realizowana jest zgodnie z Regulaminem studiów w postaci możliwości ubiegania się o IPS lub IPiPS. Zasady, warunki i organizacja kształcenia z wykorzystaniem form indywidualizacji kształcenia dla studentów wybitnie zdolnych czy z niepełnosprawnością została wyczerpująco opisana. Dodatkowo studenci mogą uczestniczyć w wymianie międzynarodowej, program ERASMUS, korzysta z niej minimalna, zbyt mała liczba studentów. Uczelnia nie uczestniczy w programie wymiany międzyuczelnianej studentów na terenie Polski.

Sekwencja przedmiotów nie budzi zastrzeżeń. Nie ma również zastrzeżeń do spójności i wymiaru praktyk zawodowych, ich organizacji, doboru miejsc, celów i efektów kształcenia. Prawidłowo zorganizowany jest proces kontroli i oceny realizacji praktyk.

Prawidłowa organizacja procesu kształcenia w przypadku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

1). Ocena czy struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz ich liczba umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

Na ocenianym kierunku kadra przypisana do minimum kadrowego posiada kwalifikacje niezbędne do realizowania kierunkowych efektów kształcenia dla kierunku pedagogika. Jednak struktura kadr jest zróżnicowana. W skład minimum kadrowego z pracowników samodzielnych na studiach pierwszego stopnia wchodzi 1 pedagog, 1 filolog i 1 psycholog, na drugim stopniu 2 pedagogów i aż 4 z obszaru nauk (2 psychologów, 1 filozof, 1 filolog).

Przy takich kwalifikacjach i liczbie kadry wchodzącej w skład minimum kadrowego można założyć, że osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia jest możliwe. Jednak należy dodać, że pomimo iż są one zgodne z wymogiem ustawowym o minimum kadrowym, poddają jednak w wątpliwość udziału części minimum kadrowego w realizacji efektów kształcenia. Większość przedmiotów znaczących dla kierunku pedagogika prowadzi grupa adiunktów pedagogów.

Również w grupie pracowników z poza minimum kadrowego kwalifikacje są zróżnicowane. Jednak ilość pracowników współpracujących z Uczelnią oraz ich kwalifikacje w naukach humanistycznych i społecznych pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów i celów kształcenia. Jednak na 51 pracowników tej grupy aż 20 nie ma kwalifikacji pedagogicznych.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicki.

2). Ocena spełnienia przez nauczycieli akademickich wymienionych w minimum kadrowym warunków określonych w przepisach prawa

Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt, osób które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku „pedagogika”, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w **§ 14 ust. 1** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.) – *minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora* oraz w **§ 15 ust. 1** – *minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora*.

Ponadto zostały spełnione wymagania określone w **§ 13 ust. 1** powyższego rozporządzenia (do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia wliczani są nauczyciele akademicki zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru), **§ 13 ust. 2** (do minimum kadrowego dla studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich są wliczani nauczyciele akademicki, dla których uczelnia ta stanowi podstawowe miejsce pracy, zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej

niż od początku semestru studiów).

Jedna osoba spośród szesnastu przedstawionych **nie spełnia** warunku określonego w § 13 ust. 3 powyższego rozporządzenia. (nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra). **Szczegółowe informacje zawarte są w załączniku nr 5.**

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich potwierdzają odpowiednie dokumenty zawarte w ich teczkach osobowych. Deklarowane doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji – świadectwach pracy.

Ocena dorobku naukowego osób z minimum kadrowego pozwala zaliczyć do minimum pierwszego stopnia studiów jednego pracownika samodzielnego z dyscypliny pedagogika, jednego z obszaru nauk społecznych (psychologia), jednego z nauk humanistycznych (filologia) oraz sześciu doktorów będących to pedagogami, oraz jednego psychologa.

Na drugim stopniu uznano kwalifikacje dwóm pedagogom oraz czterem osobom z poza pedagogiki - dwóm z obszaru nauk humanistycznych, dwóm społecznych. Zaliczono również sześciu doktorów z dyscypliny pedagogika.

Na ocenianym kierunku kadra przypisana do minimum kadrowego posiada kwalifikacje niezbędne do realizowania kierunkowych efektów kształcenia dla kierunku pedagogika. Jednak struktura kadr jest zróżnicowana. W skład minimum kadrowego z pracowników samodzielnych na studiach pierwszego stopnia wchodzi 1 pedagog, 1 filolog i 1 psycholog, na drugim stopniu 2 pedagogów i aż 4 z obszaru nauk (2 psychologów, 1 filozof, 1 filolog). Takie kwalifikacje są wprawdzie zgodne z wymogiem ustawowym o minimum kadrowym, poddają jednak w wątpliwość udział części minimum kadrowego w realizacji efektów kształcenia. Większość przedmiotów znaczących dla kierunku pedagogika prowadzi grupa adiunktów pedagogów. Niestety jest to pewna luka prawna, którą uczelnię wykorzystują i zatrudniają wykładowcę „tworząc” dla niej jakikolwiek pojedynczy efekt, a nie zatrudniając go według potrzeb dydaktycznych. W grupie adiunktów należącej do minimum kadrowego nie ma zastrzeżeń do kwalifikacji.

Na ocenianym kierunku wymogi dotyczące minimum kadrowe zostały spełnione.

Ocena stabilności minimum kadrowego (częstotliwości zmian jego składu).

Minimum kadrowe na ocenianym kierunku nie jest stabilne i w ostatnich latach uległo istotnym zmianom. Niestabilna sytuacja jest szczególnie w gronie naukowych pracowników samodzielnych. W roku akademickim 2011/2012 do minimum kadrowego wliczonych było czterech profesorów oraz 10 doktorów habilitowanych. Z tego grona rok później odeszło trzech profesorów oraz 7 doktorów habilitowanych. Został jeden profesor i 3 doktorów habilitowanych, doszły trzy nowe osoby. Sumując, minimum kadrowe w tej grupie pracowników uległo w ostatnim roku gwałtownemu zmniejszeniu oraz wymianie w ponad 50 %.

Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiącymi minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku **spełnia** wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) wynosi 1:7,13

Ocena prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów: ocena zgodności obszarów nauki, dziedzin i dyscyplin naukowych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich

W regulaminie dyplomowania wprowadzonym zarządzeniem 17/2011/2012 Rektora z dnia 15 maja 2012 w punkcie piątym zakłada się możliwość pełnienia funkcji promotora pracy przez osoby „niebędące specjalistą z danego kierunku”. W takim wypadku zakłada się, że warunek ten musi spełniać recenzent. W rzeczywistości siedem osób kadry nie wchodzącej do minimum kadrowego i niebędących z wykształcenia pedagogami prowadzi seminaria dyplomowe i magisterskie na kierunku pedagogika. Seminarium dyplomowe prowadzi między innymi psycholog, prawnik, przedstawiciel nauk medycznych i wojskowych. Ten proceder jest niedopuszczalny. Promotor powinien mieć wiedzę i kompetencje z kierunku, na którym prowadzone jest seminarium by móc wspierać studenta w obszarze naukowym, w którym powstaje praca. Konsekwencją takiego stanu są prace, które nie powinny zostać dopuszczone do obrony na kierunku pedagogika.

Ponadto w obsadzie pozostałych zajęć pojawiają się drobne wątpliwości. Jeśli chodzi o osoby z minimum kadrowego to dotyczą one prowadzenia zajęć z profilaktyki uzależnień przez filologa, oraz zajęć z metodologii badań społecznych przez osobę, która nie ma żadnych publikacji w tym zakresie i się metodologią nie zajmuje. (tłumaczyłoby to istotne braki metodologiczne w ocenianych pracach).

W grupie z poza minimum kadrowego wątpliwości budzi prowadzenie przez magistra politologii przedmiotu „Współczesne koncepcje filozofii”, oraz przez magistra socjologii pedagogiki porównawczej i andragogiki.

Pozostała obsada zajęć nie budzi wątpliwości.

Ogólna ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Przeprowadzono hospitacje czterech wykładów i dwóch ćwiczeń. Poziom zajęć zróżnicowany. Ćwiczenia oceniono pozytywnie. Z wykładów dwa oceniono zdecydowanie negatywnie, z czego jeden określono jako „stratę czasu dla studentów”. Wykład ten prowadził samodzielny pracownik naukowy. Ocena negatywna tych wykładów zwraca uwagę na niedoskonałości funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

3). Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów:

- procedur i kryteriów doboru oraz weryfikacji kadry dydaktycznej ocenianego kierunku studiów, ich przejrzystości i upowszechnienia;

Dobór kadr podporządkowany jest staraniom o zapewnienie minimum kadrowego. Duża zmienność w kadrze i odejście łącznie 10 samodzielnych pracowników naukowych po roku akademickim 2011/2012 spowodowało potrzebę pilnego zatrudnienia w tej grupie nowych osób by na kolejny rok akademicki zapewnić minimum kadrowego. Ta konieczność nie sprzyjała podporządkowaniu polityki kadrowej do potrzeb ocenianego kierunku, lecz spowodowała pewną przypadkowość w zatrudnianiu kadry. W ocenie eksperckiej

podstawowym kryterium zatrudnienia kadry wśród pracowników samodzielnych nie była realizacja konkretnych efektów kształcenia na kierunku pedagogika, lecz zdolność pracownika do gwarantowania minimum kadrowego. Nie dziwi zatem sytuacja, że w jego skład na drugim stopniu studiów wchodzi czterech samodzielnych pracowników naukowych nie będących pedagogami. Trudno zatem mówić o systemie weryfikacji kadry dydaktycznej oraz o kryteriach ich doboru.

Uczelnia przy zatrudnianiu nauczycieli akademickich stosuje procedurę konkursową. Jest ona upowszechniana na stronie internetowej Uczelni a jej zasady są przejrzyste i nie dyskryminują żadnej grupy pracowników. W dokumentacji konkursowej kandydat składa następujące dokumenty: zgłoszenie na konkurs, życiorys zawodowy, kopie uzyskanego wykształcenia, wykaz osiągnięć naukowych, organizacyjnych i dydaktycznych. Wyboru kandydata dokonuje komisja konkursowa.

- systemu wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, w tym poprzez zapewnienie warunków do rozwoju naukowego i umiejętności dydaktycznych (urlopy naukowe, stypendia, staże, wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą), oraz ocena jego efektywności.

Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich podczas spotkania z zespołem oceniającym, perspektywy rozwoju kierunku i ograniczenia.

Na ocenianym kierunku pracownicy nie pobierają stypendiów naukowych, nie korzystają ze staży oraz urlopów naukowych. Pracownicy nie biorą udziału w wymianie międzynarodowej. Uczelnia jednak wspiera pracowników poprzez dofinansowanie indywidualnych projektów badawczych, w tym udział w konferencjach i publikacji monografii (czasami współfinansowanie). Na zebraniu z pracownikami akademickimi pracownicy potwierdzają ten fakt oraz tłumaczą swoją małą aktywność w podejmowaniu przedsięwzięć w zespołach badawczych i wnioskach do NCN. Bierze to się między innymi ze sporych zmian jakie dokonały się w minimum kadrowym na przełomie ostatniego roku oraz z małych zasobów finansowych Uczelni. Pracownicy ograniczenia widzą przede wszystkim w spadającej liczbie studentów i zmian demograficznych. O Uczelni wypowiadają się pozytywnie.

4). W przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić zmiany, ich wpływ na osiągane efekty i jakość kształcenia, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio lub efektów działań naprawczych.

Podczas poprzedniej pozytywnej akredytacji nie sformułowano uwag krytycznych i zaleceń w tym zakresie.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego – znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Na ocenianym kierunku struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia oraz ich liczba umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów. Jednak na studiach drugiego stopnia w minimum kadrowym czterech z sześciu samodzielnych pracowników naukowych jest spoza dyscypliny pedagogika.

2) Warunki określone w przepisach prawa dla minimum kadrowego zostały spełnione. Z osób zgłoszonych do minimum tylko jedna osoba ze względów formalnych nie została do niego zaliczona, jednak pomimo to Uczelnia posiada minimum kadrowe dla kierunku pedagogika. Niepokoi duża niestabilność minimum kadrowego w grupie pracowników samodzielnych. W ostatnich dwóch latach z pracy odeszło 10 samodzielnych pracowników naukowych. Część pracowników prowadzących seminaria dyplomowe i magisterskie nie posiada kwalifikacji i

dorobku z dyscypliny pedagogika i w ocenie eksperckiej nie powinna prowadzić tych zajęć. Dwa z sześciu hospitowanych zajęć zostały ocenione negatywnie.

3) Polityka kadrowa podporządkowana jest zapewnieniu minimum kadrowego. Procedury doboru kadry są przejrzyste i upowszechniane. Wsparcie uczelni rozwój kadry ma głównie charakter ograniczonego wsparcia finansowego. Brak systemowego modelu wspierania kadry naukowej wynika z ograniczonych zasobów Uczelni.

Kryterium 5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Szczecińska Szkoła Wyższa Collegium Balticum w Szczecinie dysponuje bardzo dobrą i wystarczającą do realizacji statutowych zadań infrastrukturą w postaci dwóch budynków dydaktycznych znajdujących się przy ulicy Mieszka I 61C. Baza dydaktyczna obejmuje ogółem powierzchnię 2719,5 m². Pierwszy budynek trzykondygnacyjny z podpiwniczeniem przeznaczony na cele dydaktyczne ma powierzchnię 1620m².

W szkole są w wystarczającej ilości do prowadzenia zajęć dydaktycznych urządzenia nagłaśniające, telewizory plazmowe, sprzęt wideo i rzutniki pisma oraz projektory multimedialne. W salach są one albo zamontowane na stałe, albo należy je pobrać i zdać po zrealizowaniu zajęć. Są tu 22 sale ćwiczeniowe (każda na 35 osób), pokój dydaktyków (nauczycielski). Do dyspozycji studentów są 32 sale dydaktyczne. Sale przystosowane są do prowadzenia zajęć dydaktycznych w zróżnicowanych grupach. Ponadto Uczelnia posiada 4 aule, kolejno na 120,90,70 i 80 miejsc. Pomieszczenia wyposażone są w projektory multimedialne, rzutniki pisma, ekrany, systemy nagłaśniające. Do wykorzystania przez wykładowców oraz studentów jest ponadto sprzęt wideo, telewizory, laptopy, odtwarzacze DVD i magnetofony.

Uczelnia posiada 40 komputerów przeznaczonych do użytku studentów, każdy podłączony do sieci lokalnej oraz z dostępem do internetu. Stałe łącze o prędkości 4Mb/s wykupione jest od Telekomunikacji Polskiej S.A. W Uczelni funkcjonują dwa laboratoria komputerowe o parametrach: laboratorium I (procesor 1,7 GHz, 512 MB RAM, 40 GB dysk LAN 100 Mb/s, vga riva, cdrom), laboratorium II (procesor 1,2 GHz, 128 MB RAM, 40GB dysk, LAN 100 MB/s oraz 3,2 GHz, 300 GB dysk, vga riva, cd rom).

W Collegium Balticum oprócz pomieszczeń do zajęć dydaktycznych funkcjonuje Ośrodek Kształcenia Szczecińskiego Centrum Edukacyjnego, Biblioteka i mediateka, Wydawnictwo uczelniane, Akademicki Związek Sportowy i Akademia Języków Obcych - w ramach której prowadzone są kursy m.in. przygotowania do egzaminów certyfikатовych z języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, francuskiego, włoskiego i hiszpańskiego. Na zapleczu budynku uczelni, na własnym terenie, zlokalizowany jest parking samochodowy i rowerowy, a przed budynkiem jest ogólnie dostępny parking dla 60 samochodów. Tak w salach dydaktycznych, pomieszczeniach administracji, jak i w pomieszczeniach sanitarnych jest czysto, estetycznie, a w tych ostatnich znajduje się dostęp do gorącej wody, ręczników papierowych i mydła.

W budynku dydaktycznym znajduje się szatnia. Na korytarz znajdują się kąciki z krzesłami, ławą, by można było na chwilę odpocząć w czasie przerw czy wypełnić jakieś dokumenty, zaś na ścianach są gabloty i tablice informacyjne. Studenci mają dostęp do punktu kserograficznego, bufetu z możliwością spożycia w nim szybkiego a gorącego posiłku czy zakupu produktów spożywczych (kanapki, słodycze, napoje zimne i gorące). Nauczyciele dysponują też pomieszczeniami do prowadzenia konsultacji ze studentami. Liczba i powierzchnia sal jest zatem dostosowana do liczby studentów, podobnie jak i w salach dydaktycznych liczba stanowisk jest adekwatna do powierzchni pomieszczenia i liczby

studentów. Studenci oraz nauczyciele akademicki mają dostęp do komputerów, a wraz z tym do Internetu. Budynek dydaktyczny jest bardzo dobrym stanie technicznym i estetycznym oraz odpowiada liczbie osób studiujących. W czasie zjazdu studentów niestacjonarnych nie było ciasno ani w salach dydaktycznych, ani na korytarzach.

Uczelnia posiada własną bibliotekę, której zbiory są systematycznie gromadzone od 2000 r. Obecnie liczba woluminów wynosi 11 863 z zakresu prowadzonych kierunków studiów: filologii, pedagogiki, politologii, ekonomii. Do dyspozycji studentów biblioteka przygotowała zestawy niezbędnych podręczników. Przy bibliotece zorganizowana jest czytelnia tradycyjna oraz czytelnia medialna z 5 stanowiskami komputerowymi połączonymi z siecią Internet. Biblioteka udostępnia też stanowisko audiowizualne, przy którym studenci mogą pracować na wypożyczonych z czytelni materiałach wizualnych, audialnych i audiowizualnych. Pracujący w oparciu o program Libra 2000 komputerowy katalog biblioteki obejmuje zasoby Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum oraz Szczecińskiego Centrum Edukacyjnego.

Każdy rodzaj zbioru opisany jest w katalogu jako odrębny typ dokumentu: Katalog książek - obejmuje opracowania naukowe i popularnonaukowe, słowniki i encyklopedie ogólne i przedmiotowe, atlasy, opracowania metodyczne i dydaktyczne (podręczniki) oraz literaturę piękną. Katalog multimedialny - zawiera zbiór filmów dydaktycznych i oświatowych, kaset magnetofonowych do nauki języków obcych oraz płyt CD o tematyce dostosowanej do programów kształcenia. Katalog map - składa się z map ściennych oraz map planszowych, geograficznych, historycznych i ekologicznych. Katalog prac dyplomowych - zawiera opis prac dyplomowych napisanych przez studentów Collegium Balticum, słuchaczy Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych oraz słuchaczy studiów podyplomowych. W zbiorze prac zgromadzonym w Bibliotece Collegium są dostępne prace napisane w SSW Collegium Balticum, Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych oraz Szczecińskim Centrum Edukacyjnym.

Prace udostępnia się wyłącznie na miejscu w czytelni, bez prawa ich kopiowania. Wyszukiwanie ich w bazie odbywa się poprzez podanie nazwiska promotora lub nazwy kierunku studiów (np. filologia, politologia) lub nazwiska autora pracy. Katalog publikacji wydawnictwa SSW Collegium Balticum obejmuje monografie, prace zbiorowe oraz zeszyty naukowe i skrypty opracowane przez kadrę naukową uczelni. Prawo do korzystania z biblioteki mają wszyscy studenci, słuchacze oraz pracownicy Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum. Korzystanie ze zbiorów biblioteki jest bezpłatne a działalność jej określa regulamin biblioteki.

W roku 2011 bibliotekę odwiedziło 1330 osób, a wypożyczano z niej 1466 woluminów. Odwiedziny w czytelni odnotowywane są w odrębnym „rejestrze”. Średnio na prenumeratę czasopism naukowych i popularnonaukowych wydano: w 2010 r. – 3862 zł, w 2011 – 3963 zł a w 2012 – 5099 zł. Nauczyciele akademicki potwierdzili w czasie spotkania z zespołem ekspertów PKA, że nie ma żadnych problemów z zakupem potrzebnych im i studentom książek, podręczników akademickich czy czasopism. Mogą zgłaszać do kierownika biblioteki odpowiednie zapotrzebowanie a zakupy dokonywane są szybko i opracowywane w taki sposób, by poszukujący danych mogli łatwo je odnaleźć. Tylko w 2010 r. łączna wartość zbiorów zakupionych wyniosła 27 541 zł.

Biorąc pod uwagę inwestycje na rok akademicki 2011-wydatkowane środki są następujące (Tabela 1. Źródło: dane pozyskane w czasie akredytacji od Kwestora):

Rodzaj kosztów/wydatków	Wykonanie 2011/2012	Plan 2012/2013
Komputery, projektory	50 040, 00	75 000, 00
Wartości niematerialne i	18 700	25 000

prawne		
Wyposażenie	45 000	55 000
Wydawnictwa – czasopisma	10 900	15 000
Konferencje naukowe	23 800	30 000

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego - w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Uczelnia posiada w pełni odpowiednią infrastrukturę do realizacji efektów kształcenia na kierunku pedagogika. Rodzaj i wyposażenie budynków, sal dydaktycznych, biblioteki oraz stan zadania o pomieszczenia pozwala ocenić infrastrukturę pozytywnie. Uczelnia posiada udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, jednak nie wszystkie pomieszczenia są dostępne dla osób na wózkach inwalidzkich.

Kryterium 6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

W uczelni nie są realizowane projekty badawcze, które byłyby finansowane ze środków Narodowego Centrum Nauki (dawniej przez MNiSW). Nie prowadzi się wspólnych badań naukowych z innymi uczelniami lub instytucjami z otoczenia społecznego, które mogłyby mieć wpływ na proces dydaktyczny. Nauczyciele akademicki nie realizują badań zespołowych. Znajduje się natomiast biuro wspomagające opracowywanie wniosków dydaktycznych w ramach europejskich czy regionalnych funduszy. Władze uczelni skoncentrowały aktywność i kompetencje kadry akademickiej na organizowaniu konferencji naukowych i oświatowych/edukacyjnych, które najczęściej są adresowane do przedstawicieli środowisk oświatowych i pozaoświatowych - nauczycieli, wychowawców, pielęgniarek, policjantów, pracowników socjalnych i przedstawicieli organizacji pomocowych.

Cyklicznie są organizowane konferencje, dotyczące problematyki resocjalizacji czy przemocy wobec dzieci i jej przeciwdziałaniu przy współpracy z dyrekcją Schroniska dla Nieletnich w Szczecinie oraz Stowarzyszeniem SOS dla Rodziny. Co miesiąc odbywają się dwa seminaria naukowe dla pracowników naukowo dydaktycznych Collegium Balticum i innych szczecińskich uczelni. Jedno ma otwartą formułę, skupiając się wokół kategorii - „Współczesnych problemów humanistyki”. Odbywają się w Uczelni naukowe konferencje monotematyczne, ale wyraźnie podkreślające swoistość zainteresowań poznawczych kadry która mieści się w obszarze badań typu „gender study”. W tym obszarze problemowym odbyły się konferencje poświęcone takim zagadnieniom, jak: Gender - mity a rzeczywistość – koncepcje i wyniki badań. Aspekty: filozoficzne, psychologiczne, socjologiczne, lingwistyczne i legislacyjne”, „Koncepcja gender – pojęcie, źródła i kontrowersje”, „Prolegomena do podmiotowości płci. Gender: między redukcjonizmem biologicznym a konstruktywizmem społecznym”; „Antropologiczne aspekty kobiecości i męskości” Gender Mainstreaming jako projekt polityczny. Konserwatywny punkt widzenia na przykładzie „Jungle Freiheit”; „Gender Mainstreaming w ustawodawstwie Unii Europejskiej”; „Biopsychiczne różnice między kobietą a mężczyzną”; „Kobieta żenszczyna, żinka, Żarczyna w językowym obrazie świata młodych Polaków, Rosjan, Ukraińców i Białorusinów”.

Podjęmowane są też w ramach konferencji tematy z innych subdyscyplin pedagogiki, jak np. „Psychologiczne aspekty starzenia się kobiet i mężczyzn”, „Książki o wszystkim. Problematyka płci w literaturze dla dzieci, i jej brak w podręcznikach szkolnych” czy „Twórczość blogowa dziewcząt i chłopców w adolescencji”. Organizowana w 2011 r. konferencja „Młodzi mają głos” została objęta honorowym Mecenatem Prezydenta Miasta Szczecin, a jej adresatami byli członkowie Młodzieżowych Rad Miejskich, Sekretariat ds. Młodzieży, Samorządy Uczniowskie Szkół Ponadgimnazjalnych, Centra Informacji i Aktywności Młodzieżowej oraz organizacje i stowarzyszenia zajmujące się tematyką młodzieżową, które funkcjonują na terenie Województwa Zachodniopomorskiego.

Na uwagę zasługuje coroczna organizacja Studenckich Konferencji Naukowych, których celem jest promowanie najciekawszych prac dyplomowych powstałych w uczelni. Na konferencję zapraszani są także przedstawiciele innych uczelni, a ich wymiernym efektem jest publikowanie w formie syntetycznych artykułów najlepszych rozpraw. Teksty wygłoszone przez kadrę akademicką podczas konferencji naukowych są wydawane w czasopiśmie SSW CB p.t. *Przegląd humanistyczny. Pedagogika. Politologia. Filologia*.

Prowadzone w strukturze SSW CB Wydawnictwo Naukowe publikuje zarówno rozprawy zbiorowe, będące najczęściej edycją materiałów konferencyjnych np. „Kultura zaufania w szkole” red. Krzysztof Zdziarski (2012), Regionalizm i twórczość w edukacji, I Ogólnopolskie Leśne Sympozjum Naukowe, red. Kazimierz Denek, Leszek Pawelski, Aleksandra Żukrowska (2011) czy „Wybrane Problemy Współczesnej Humanistyki”, red. K. Iwan, E. Jackowska, I. Korpaczewska (2010). Niezwykle cenna dla podnoszenia jakości kształcenia jest edycja skryptów i materiałów pomocniczych dla studentów i nauczycieli akademickich, jak: A. Strzemińskiego, Statystyczne Opracowanie Wyników Eksperymentów Dydaktycznych, (2010), W. W. Kubielskiego, E. Błaszczuk-Kubielskiej, Etapy postępowania badawczego w pedagogice empirycznej i ich charakterystyka, , (2010) czy T. Mróza, M. Siwińskiej, „Prace dyplomowe na studiach humanistycznych” (2010). Wszystkie, a liczne publikacje finansowane są z budżetu uczelni. Znakomitym rozwiązaniem jest publikacja „Preprint, Studenckie prace naukowe”, której pierwszy Zeszyt ukazał się w 2012 r. pod red. Iwony Korpaczewskiej. Zawiera ona artykuły napisane przez absolwentów CB na podstawie ich prac dyplomowych. Czasopismo jest adresowane do studentów nie tylko tej uczelni, ale także publikują w niej absolwenci Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego a redaktor naukowa zachęca także studentów innych uczelni. Interesujące, bo interdyscyplinarne są roczniki „Przegląd Humanistyczny” . Pedagogika. Politologia. Filologia. Wspierają kadrę tej uczelni w upowszechnianiu jej dorobku naukowego.

Jeden z nauczycieli aplikował o wyjazd szkoleniowy w ramach programu LLP Erasmus. Komisja uczelniana poparła wniosek przyznając 800 EUR w roku akad. 2010/2011. Wyjazd miał miejsce na Uniwersytet Ostrawski w Republice Czeskiej. Brak jest jednak dokumentacji potwierdzającej znaczenie tego wyjazdu. Nie ma żadnego sprawozdania i akceptacji władz po powrocie pracownika do kraju.

Podobnie jest w przypadku innego pracownika, który brał udział w Programie Uczenie się przez całe życie – ERASMUS w roku akad. 2010/2011. Pobyt w uczelni partnerskiej obejmował okres 14.02-30.06.2011. Została zawarta umowa, ale i w tym przypadku nie ma sprawozdania z pobytu.

Przyznaje się środki na udział pracowników w konferencjach, ale nie oczekuje od nich złożenia sprawozdania, udokumentowania publikacją itp.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego - znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Na bardzo dobrym poziomie jest organizacja konferencji naukowych oraz działania wydawnicze publikacji indywidualnych i zbiorowych, które mają istotne znaczenie dla nauk pedagogicznych oraz dla procesu kształcenia. Brakuje jednak prowadzenia zbiorowych prac naukowo-badawczych zarówno wewnątrzuczelnianych, jak i międzyuczelnianych czy międzynarodowych. Nie ma też zapisu procedur ubiegania się o środki na udział w konferencjach naukowych poza SSW CB czy dotyczących pozyskiwania środków na własne badania naukowe. W rozmowach z pracownikami wyjaśniano, że ubieganie o środki na badania odbywa się „utartą przez lata procedurą niepisaną”, to jest poprzez bezpośrednie zwracanie się do władz Uczelni.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1) Ocena czy zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Ocena czy nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów. Ocena zasad ustalania wielkości rekrutacji - uwzględnienie związku liczby rekrutowanych studentów z potencjałem dydaktycznym jednostki i jakością kształcenia.

Zgodnie z zasadami rekrutacji, kandydatem na studia pierwszego stopnia na kierunku pedagogika może być każda osoba posiadająca świadectwo dojrzałości. W przypadku kandydatów z tzw. nową maturą, o przyjęciu na studia decyduje kolejność zgłoszeń, natomiast kandydaci, którzy pisali starą maturę, są zobowiązani do odbycia egzaminu w formie rozmowy kwalifikacyjnej. Jest to zdecydowanie dyskryminujące dla kandydatów na studia posiadających zdany stary egzamin maturalny. Oceny ze starej matury jak i punkty uzyskane z nowej matury powinny być przeliczane w taki sposób, aby kandydaci mieli równe szanse, niezależnie od formy zdawanego egzaminu maturalnego.

Zgodnie z zasadami rekrutacji warunkiem przyjęcia na studia II stopnia jest: posiadanie świadectwa dojrzałości, dyplomu ukończenia studiów I stopnia oraz złożenie kompletu dokumentów (suplement podpkt. 3. pkt. III). Od kandydata na studia II stopnia kierunek Pedagogika w SSW CB nie wymaga się udokumentowanych dyplomem studiów I stopnia kwalifikacji pedagogicznych. Tak wynika z treści zarządzenia nr 16/2011/2012 Rektora SSW CB z dn. 20.04.2012 w sprawie warunków i zasad rekrutacji (...) w roku akademickim 2012/2013 oraz komisji rekrutacyjnych i uczelnianych komisji rekrutacyjnych (cytat z tytułu zarządzenia), gdzie w pkt. 10.c wśród wymaganych dokumentów, jakie należy złożyć ubiegając się o przyjęcie na studia II stopnia w SSW CB wskazano – dyplom ukończenia studiów I stopnia. Potencjalnie zatem na studia II stopnia na kierunku Pedagogika mogą aplikować absolwenci wszystkich kierunków studiów I stopnia, nawet tacy, którzy nie uzyskali na studiach I stopnia kwalifikacji pedagogicznych. Brak zaplanowanych praktyk pedagogicznych na studiach II stopnia w SSW CB, Wydziale Humanistycznym, skutkuje niespełnieniem wymogu określonego w rozporządzeniu MEN z 12 marca 2009, jak i obecnie obowiązującego dotyczącego standardów kształcenia nauczycieli, tym samym nie pozwala na stwierdzenie, że posiadają oni kwalifikacje pedagogiczne lub nauczycielskie w efekcie realizacji studiów II stopnia. W dokumentacji dotyczącej rekrutacji na studia II stopnia nie ma informacji, że w przypadku wyboru (późniejszego wyboru) specjalności nauczycielskiej, a dwie takie specjalności są w propozycji Jednostki: Edukacja przedszkolna i Edukacja wczesnoszkolna, kandydaci muszą legitymować się dyplomem ukończenia studiów I stopnia na kierunku Pedagogika.

7.2) Ocena czy system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są wystandaryzowane.

Program nauczania realizowany w ramach danego przedmiotu jest szczegółowo omawiany ze studentami podczas pierwszych zajęć, łącznie z zasadami zaliczenia. W opinii studentów założenia dotyczące wymagań egzaminacyjnych są konsekwentnie przestrzegane przez wykładowców. Weryfikacja wiedzy oraz umiejętności realizowane są poprzez testy, kolokwia oraz egzaminy w formie pisemnej i ustnej. Dodatkowymi formami weryfikacji wiedzy studentów są projekty oraz referaty przez nich tworzone. Prowadzący przedmioty w ocenie końcowej uwzględniają również aktywność studentów podczas zajęć. Według studentów formy weryfikacji wiedzy i umiejętności pozwalają na ich sprawdzenie w każdym z obszarów kształcenia.

System osiągnięć studentów jest w opinii studentów zrozumiały, obiektywny i sprawiedliwy oraz zorientowany na proces uczenia się. Bieżąca weryfikacja osiągnięć studenta oraz ocena aktywności podczas zajęć stymuluje proces uczenia się studenta.

7.3) Ocena możliwości mobilności studentów stworzonych poprzez strukturę i organizację programu ocenianego kierunku. Ocena działań wspierających mobilność studentów, w tym związanych z popularyzacją wiedzy na temat systemu ECTS, i ułatwiania studentom wykorzystania możliwości stwarzanych przez ten system zarówno w kraju jak i za granicą.

Uczelnia stwarza możliwość wymiany międzynarodowej studentom ocenianego kierunku w ramach programu LLP Erasmus. Studenci są informowani o możliwości wyjazdów zagranicznych za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Koordynowaniem wyjazdów zagranicznych zajmuje się Biuro Projektów, które nie udostępniło informacji związanych z ilością studentów ocenianego kierunku, którzy wzięli udział w programie wymiany studenckiej w ostatnich latach. Biuro nie udostępniło również żadnych innych informacji związanych z wyjazdem zagranicznym studenta na inną uczelnię. Wynikało to bezpośrednio ze zmian kadrowych i problemów personalnych jakie panują w Uczelni. Skutkiem zaistniałej sytuacji jest brak aktualnych informacji wśród studentów na temat rekrutacji, regulaminu wyjazdu, finansowania, naliczania i możliwości zaliczenia ewentualnych różnic programowych. Studenci niezbyt pochlebnie wypowiadają się na temat lektoratów prowadzonych na studiach I stopnia. Jako znaczącą wadę wskazują zbyt duże grupy studenckie, sięgające nawet ponad 20 osób oraz zły dobór poziomu lektoratu do predyspozycji studenta. Według studentów ocenianego kierunku, pomimo przeprowadzanego testu na początku lektoratu, studenci przepisują się do grup mniej zaawansowanych, co prowadzi do uzyskiwania przez studentów wyższych ocen oraz znikome postępy w nauce. Uczelnia nie uczestniczy w żadnym programie wymiany krajowej.

7.4) Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami ocenianego kierunku studiów, w tym wspomagania studentów w procesie uczenia się: bez udziału nauczycieli akademickich oraz z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość.

W opinii studentów system opieki naukowej i dydaktycznej działa dość poprawnie na ocenianym kierunku. Wszelkie informacje związane z tokiem studiów, organizacją roku akademickiego oraz harmonogramem zajęć są ogólnodostępne, jednak nie są podawane do wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem. Studenci negatywnie oceniają zmieniający się w trakcie trwania semestru plan zajęć, oraz brak wystarczająco wcześnie podawanej informacji o ewentualnych zmianach. System obsługi studenta Wirtualny Dziekanat, służy tylko do zamieszczania planu zajęć, większość studentów studiów stacjonarnych nie korzysta z systemu, natomiast słuchacze studiów niestacjonarnych korzystają z niego tylko w celu monitorowania planu zajęć. Dokumenty związane z organizacją studiów są zamieszczane w gablotach znajdujących się na Uczelni oraz udostępniane studentom w formie papierowej w Dziekanacie.

Zasady dotyczące dyplomowania opisane są w Regulaminie studiów, natomiast wytyczne do pisania i obrony pracy dyplomowej ujęte są w Regulaminie dyplomowania. Dobór promotorów następuje w myśl zasady „kto pierwszy ten lepszy”. Studenci nie znają wszystkich potencjalnych promotorów, a obszar ich badań naukowych, w niektórych przypadkach, znany jest jedynie pobieżnie lub wcale. Dlatego też, dobór promotora następuje w sposób intuicyjny, tak aby zainteresowania studenta były zbieżne z obszarem nauki, którym zajmuje się przyszły promotor. Ilość dyplomantów przypadająca na jednego promotora nie

jest określona w żadnym z dokumentów regulujących proces dyplomowania. Studenci nie posiadają odpowiedniej wiedzy na ten temat.

Studenci posiadają dostęp do biblioteki uczelnianej, jednak jej księgozbiór nie spełnia ich oczekiwań, przez co zmuszeni są do korzystania z innych źródeł.

Dostępność oraz sposób funkcjonowania Dziekanatu zostały ocenione przez studentów kierunku pedagogika pozytywnie. Godziny otwarcia Dziekanatu według studentów, są dostosowane do ich potrzeb. Wszelkie skargi i wnioski składane przez studentów są kierowane bezpośrednio do władz Uczelni, w których kompetencjach jest rozwiązywanie problemów związanych z daną sprawą. Prowadzą oni swoje dyżury, a ich wymiar w opinii studentów jest wystarczający, jednak nie są one podzielone tematycznie w związku z równym zakresem obowiązków pełnionych przez jedną osobę, np. Prodziekan w godzinach przyjęć studentów udziela również konsultacji związanych z tematyką przedmiotu, jaki prowadzi. Studenci posiadają Opiekuna roku, jednak nie widzą zasadności istnienia tego stanowiska, gdyż współpracują z nim bardzo sporadycznie. Wszystkie kwestie związane z tokiem studiów są rozwiązywane bez udziału osoby pełniącej tę funkcję.

- Ocena kompletności informacji zawartych w programach poszczególnych przedmiotów (sylabusach) i ich przydatności studentom w procesie uczenia się. Ocena przydatności zalecanych materiałów dydaktycznych do realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia.

Studenci uważają, iż zawartość sylabusów jest pełna, jednak nie widzą w nich większej przydatności w procesie uczenia się. Studenci stacjonarni I stopnia, będący słuchaczami studiów realizowanych w ramach projektu unijnego „Szansa na przyszłość. Studia edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna” chwalą dostęp do niezbędnych materiałów związanych z uzyskiwaniem wiedzy z zakresu tematyki studiów w formie bezpłatnych książek.

- Ocena mechanizmów motywujących studentów do osiągnięcia lepszych efektów kształcenia i ich skuteczności.

Uczelnia nie posiada mechanizmów motywujących studentów do osiągnięcia lepszych efektów kształcenia w formie nagród i wyróżnień, przyznawanych ze środków własnych. Posiada jednak stypendium rektora ujęte w Ustawie prawo o szkolnictwie wyższym. W opinii studentów wysokość stypendiów jest zadowalająca.

- Ocena zakresu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom ocenianego kierunku studiów.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej w Uczelni odbywa się na podstawie Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum oraz Zarządzenia rektora nr 18/2011/2012 SSWCB z dnia 27 września 2012 roku w sprawie zasad przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów SSW Collegium Balticum w Szczecinie w roku akademickim 2012/2013. Dokumenty te przewidują wszystkie rodzaje stypendiów zawartych w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy, podziału środków dokonuje Rektor Uczelni ze środków funduszu pomocy materialnej, w porozumieniu z organami samorządu studenckiego. Proporcje między stypendiami o charakterze socjalno-bytowym a stypendiami Rektora dla najlepszych studentów są zachowane w myśl art. 174 ust. 4 Ustawy.

W opinii studentów sposób przyznawania stypendiów jest przejrzysty i sprawnie funkcjonujący. W skład Uczelnianej Komisji Stypendialnej wchodzi studenci z poszanowaniem zasady zgodnej z art. 177 ust. 3 Ustawy. W myśl art. 176 ust. 3,

uprawnienia do przyznawania stypendiów zostały przekazane Komisji Stypendialnej. Decyzje w sprawach przyznawania stypendiów są zgodne z przepisami zawartymi w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Opłaty za studia ponoszone przez studentów reguluje „Regulamin płatności i innych opłat wynikających z organizacji studiów w Szczecińskiej Szkole Wyższej Collegium Balticum w Szczecinie”. Regulamin dostępny jest na stronie internetowej Uczelni. Studenci mają możliwość wpłacania chesnego w ratach, co w ich opinii jest znaczącym udogodnieniem. System naliczania oraz pobierania opłat przez Uczelnię jest przejrzysty i ogólnodostępny. Wzorzec umowy, jaka jest zawierana między Uczelnią a studentem, nie zawiera klauzul analogicznych do klauzul uznanych za UOKiK za niedozwolone. Regulamin płatności i innych opłat wynikających z organizacji studiów w Szczecińskiej Szkole Wyższej Collegium Balticum w Szczecinie jednak odnosi się do roku akademickiego 2010/2011 pomimo uchwalenia go w listopadzie 2012 roku. Dodatkowo Regulamin narusza art. 99a Ustawy, gdyż Uczelnia w dalszym ciągu pobiera opłaty za egzaminy poprawkowe, komisyjne, dyplomowe, poprawkowe egzaminy dyplomowe. W myśl art. 38 pkt. 1 znowelizowanej ustawy przepis ten wszedł w życie 1 stycznia 2012 r. i zgodnie z nim uczelnie nie mogą pobierać ww. opłat od studentów niezależnie od terminu rozpoczęcia studiów.

- Ocena działalności uczelni/jednostki wspierającej rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów.

W Uczelni działa Samorząd Studencki, który funkcjonuje na podstawie Regulaminu Samorządu Studenckiego Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum. Samorząd posiada jednopoziomową strukturę z uwagi na jednowydziałowy charakter Uczelni. Organ ten opiniuje w formie uchwał regulamin studiów, regulamin przyznawania pomocy materialnej oraz programy studiów. Samorząd nie uczestniczy jednak w pracach nad ich tworzeniem i nie wnosi dodatkowych uwag do projektów wyżej wymienionych dokumentów. Liczba reprezentantów studentów w Senacie spełnia warunki określone w art. 61 ust 3. Ustawy. Również ilość reprezentantów studentów w Radzie Wydziału spełnia minimum 20% całego jej składu.

Uczelnia w obecnej chwili nie zapewnia Samorządowi Studenckiemu niezbędnych warunków do jego funkcjonowania w postaci pomieszczeń oraz sprzętu biurowego. Zarówno pomieszczenia jak i sprzęt biurowy są udostępniane jedynie na życzenie przedstawicieli Samorządu. Uczelnia ma w najbliższych planach przeznaczenie pomieszczenia dla Samorządu Studenckiego oraz niezbędnego wyposażenia. Pomimo braku stałego budżetu przeznaczanego na działalność samorządową, Uczelnia wspiera Samorząd doraźnie finansując organizowane przez jego członków wydarzenia. Pomimo to, studenci pozytywnie oceniają relację pomiędzy przedstawicielami Samorządu a władzami Uczelni.

W Uczelni nie działają koła naukowe. Jest natomiast koło zainteresowań Przyjaciół dzieci, w ramach którego studenci organizują akcje charytatywne na rzecz dzieci z domów dziecka.

W Uczelni działa Biuro Karier, którego głównymi zadaniami jest promowanie Uczelni wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych poprzez np. udział w targach edukacyjnych w Polsce i poza jej granicami. Monitoring absolwentów jest w planach działalności Biura Karier. Studenci nie dostrzegają działalności Biura Karier.

W Uczelni został powołany Koordynator ds. organizacji praktyk studenckich, który zajmuje się pozyskiwaniem ofert praktyk dla studentów kierunku pedagogika. Koordynator zajmuje się również podpisywaniem porozumień z instytucjami, w których studenci ocenianego kierunku mogą odbywać praktyki zgodnie z kierunkiem oraz wybraną

specjalnością. Studenci pozytywnie wyrażają się o ilości oraz różnorodności ofert praktyk, jakie zapewnia im Uczelnia.

- Opinie studentów prezentowane podczas spotkania z zespołem oceniającym, wskazywane przez nich mocne i słabe strony procesu kształcenia, poziom zadowolenia z systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej.

Studenci pozytywnie oceniają obciążenie zajęciami w semestrze oraz terminy zjazdów. O odwołanych zajęciach studenci, w ich opinii, nie są informowani z odpowiednim wyprzedzeniem, często dowiadują się o zaistniałej sytuacji dopiero podczas oczekiwania na zajęcia będąc w siedzibie Uczelni. W ocenie studentów przerwy między zajęciami są na tyle długie, aby odpocząć lub skosztować posiłek.

Prowadzący zajęcia, według studentów, posiadają terminy stałych konsultacji, których terminy są ustalane na początku semestru, jednak informacje z nimi związane nie są upubliczniane np. przed gabinetem nauczyciela, stronie internetowej Uczelni czy w innej formie. Terminy konsultacji są jednak, w ocenie studentów, przestrzegane. Prowadzący są również dostępni za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Uczelnia stwarza regulaminową możliwość indywidualizacji studiów poprzez indywidualny plan studiów oraz program kształcenia. Według studentów z indywidualnego toku kształcenia korzystają przede wszystkim kobiety ciężarne. Studenci mają możliwość wyboru przedmiotów obieralnych.

Studenci oceniają wypłacanie świadczeń socjalnych pozytywnie. Studenci sami wybierają formę wypłaty świadczenia – w kasie lub przelewem na konto. Jako niedogodność wskazują wypłatę pomocy materialnej dopiero w grudniu za miesiące październik i listopad.

- Ocena poziomu zadowolenia z systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej oraz sposobu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów.

W opinii studentów system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej spełnia ich oczekiwania w stopniu wystarczającym. Tryb rozpatrywania indywidualnych skarg i wniosków studenci oceniają jako przejrzysty i obiektywny.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego – znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) Zasady rekrutacji na pierwszy stopień studiów umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Regulacje zawarte w regulaminie dyskryminują kandydatów posiadających stare świadectwo maturalne.

Zasady rekrutacji na drugi stopień wzbudzają wątpliwości. Od kandydatów nie wymaga się przygotowania pedagogicznego, co skutkuje, że studia na specjalnościach pedagogicznych mogą podjąć absolwenci studiów pierwszego stopnia kierunków niepedagogicznych. W związku z tym, że na drugim stopniu nie zapanowano praktyk, osoby te nie mają możliwości zdobycia pełni uprawnień pedagogicznych zgodnych z rozporządzeniem MEN z 12 marca 2009.

7.2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się poprzez stopniową weryfikację wiedzy i umiejętności oraz ocenę aktywności na zajęciach.

7.3) Uczelnia umożliwia studentom wymianę zagraniczną. Brak sprecyzowanych informacji na temat systemu rekrutacji oraz informacji o programie.

7.4) System opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami kierunku zarządzanie działa prawidłowo. Zastrzeżenia budzą forma wyboru promotora oraz tematyki prac dyplomowych, które bywają niezgodne z zainteresowaniami studentów. System opieki materialnej i socjalnej działa prawidłowo. Uczelnia stara się dbać o rozwój zawodowy, kulturalny oraz społeczny studentów.

8. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia przyjęto i wdrożono Uchwałą Nr 2/2011/2012 Senatu SSW Collegium Balticum z dnia 26 marca 2012 r. Opiera się on na działaniach podejmowanych przez Komisję ds. Systemu Oceny Jakości Kształcenia oraz Komisję ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. W trakcie wizytacji przedstawiono Zarządzenie Rektora nr 6/2011/2012 Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum z dnia 11 kwietnia 2012 r. w sprawie powołania Komisji ds. Systemu Oceny Jakości Kształcenia oraz Komisji ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. W kompetencjach Komisji ds. Systemu Oceny Jakości Kształcenia jest: stałe monitorowanie standardów kształcenia i Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, ocena procesu kształcenia, ocena jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, ocenianie programów kształcenia z zakładanymi efektami kształcenia, ocenianie pracy kadry dydaktycznej, sprawozdanie corocznych raportów na temat zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni i przedstawianie ich Rektorowi i Senatowi, organizowanie zasobów informacyjnych oraz wspieranie działań Komisji ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Do zadań Komisji ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia należy: opracowanie procedur zapewnienia i oceny jakości kształcenia, w tym dostosowanie i wdrażanie programów kształcenia i efektów kształcenia dla obszarów opisanych w KRK, opracowanie programu poprawy jakości kształcenia, podejmowanie działań doskonalących jakość kształcenia, dbanie o podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej, ocenianie pracy kadry dydaktycznej, określanie kryteriów, przepisów, procedur oceniania studentów oraz wspieranie działań Komisji ds. Systemu Oceny Jakości Kształcenia. W trakcie wizytacji przedstawiono ankiety ewaluacyjne nauczyciela Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum, wzór sprawozdania z hospitacji zajęć dydaktycznych, ankiety oceny prac dziekanatu, a także ankiety dotyczące opinii absolwenta o jakości kształcenia i przydatności studiów do rynku pracy.

Deklarowany mechanizm WSZJK w CB nie funkcjonuje prawidłowo. Stwierdzono brak wdrożenia tego systemu poza jednym elementem, który był bardzo dobrze realizowany w poprzednich latach, a mianowicie ewaluacją zajęć nauczycieli akademickich przez studentów. Widać, że z każdym rokiem doskonalono ten system, gdyż w dokumentacji znajdują się wypełnione arkusze oceny zajęć dydaktycznych i podliczone ich wyniki. Brakuje jednak istotnego elementu w tym procesie, jakim jest znaczenie uzyskanych ocen i opinii dla prowadzenia w szkole polityki kadrowej. O ile można stwierdzić wysokie średnie ocen większości nauczycieli akademickich, to niepokojące jest to, że niektórzy profesorowie i doktorzy, dla których CB jest podstawowym miejscem pracy, uzyskują bardzo niskie noty jakości prowadzonych przez nich zajęć, a nawet zarzuty dotyczące naruszania przez niektóre osoby prawa.

Firma Inspeo sp. z o.o. przeprowadziła badanie opinii nt. oferty SSW Collegium Balticum pod kątem oceny kadry dydaktycznej oraz uczelni. Raport z dn. 21.09.2012 r.

zawiera średnią ocenę 968 studentów obejmującą łącznie 151 z 209 pracowników dydaktycznych, wykładowców i pracowników administracji (4,1 w skali 1-5). Średnia ocen kadry w Szczecinie wynosi 4,05. Nie wiadomo jednak, jakiego okresu dotyczy ta ocena. Ogólna ocena kadry dydaktycznej została sporządzona na podstawie 1431 wypowiedzi, co jest rozbieżne z informacją o tym, dane ilu osób zostały poddane ocenie. Uzyskane średnie w zakresie: zawartości merytorycznej przedmiotów (4,01), realizacji programu (3,86), prowadzenia zajęć (3,9), stosunku do studentów (4,14), zdyscyplinowania (4,32) i sposobu zaliczania przedmiotów (4,08). Każde z tych kryteriów oceny zawiera jeszcze subkryteria np. w zakresie zdyscyplinowania (punktualność – 4,39), obecność na zajęciach (4,35), przygotowanie do zajęć (4,21), a w przypadku „stosunku do studentów” subkryteria obejmują: tolerancję (4,12), takt, szacunek (4,18) i życzliwość (4,13).

W przypadku „realizacji programu” subkryteria objęły: wyjaśnianie trudnych problemów (3,85), „odnoszenie wiedzy do praktyki” (3,94), „atrakcyjna prezentacja wiedzy” (3,79). Niniejszej ewaluacji zajęć poddano studentów wszystkich grup specjalnościowych. Średnia ocena uczelni w skali 1-5 wyniosła 3,39 (w Szczecinie – 3,37). Ocena ta objęła szczegółowo plan zajęć (2,78), dziekanat (3,42), punkt informacyjny (3,41), bibliotekę (3,65), kwesturę (3,65), bufet (3,57), ksero (3,41), stronę internetową (3,54), wyposażenie sal (2,97) i ofertę dalszego kształcenia (3,46).

Każdy z nauczycieli otrzymuje szczegółową ocenę swoich zajęć wraz z wykresem danych, a nawet wpisanymi opiniami opisowymi:

Przypadek 1:

„Wyjątkowy człowiek, Jestem pod wrażeniem wiedzy Pani Profesor, cieszę się, że miałam możliwość wysłuchania jej wykładów – szkoda, że było ich tak mało i Wspaniała, charyzmatyczna kobieta!),

„Konkretny i sprawiedliwy wykładowca, nie dopuszczający do bałaganu na zajęciach, co jest bardzo ważne. W ślad za bardzo dużymi kompetencjami w zakresie wykładanych treści dostrzec można zapędy doktrynerskie. Próby „przemycania” tzw. wartości katolickich (niekoniecznie chrześcijańskich) choć wysublimowane są jednak zauważalne. Osłabia to wiarygodność i obiektywność przekazywanej wiedzy. Przykład doskonałego nauczyciela z epoki Herbart. Apodyktyczny, nonszalancki a nawet lekceważący stosunek do tych studentów, którzy swoim zaangażowaniem w wypełnianiu obowiązków odstają od tzw. elity. Szkoda, bo taka postawa oddziałuje dodatkowo demobilizująco na w/w.”;

„Jest bardzo dobrym wykładowcą i umie rozmawiać ze studentami, postawić normalną i sprawiedliwą ocenę z wykładów i bardzo szanuję pana wykładowcę, który w bardzo wysokim poziomie umie przełożyć język przedmiotu na język ojczysty i przekazać studentowi.”

Przypadek 2.

Wykładowca zawsze obecny na zajęciach i zawsze czytał tylko z prezentacji; zajęcia nudne; nieustannie krytykował innych wykładowców, dając nam do zrozumienia, że są gorsi od niego. Stosunek do studenta i pozostałej kadry pedagogicznej wiele pozostawia do życzenia. Pan jest po prostu niemiły. Dla mnie osobiście osoba wielce kontrowersyjna, jako pedagog. Poza tym atmosfera skandalu plagiatowskiego dra z 2002 r. dodatkowo nie sprzyjała temu człowiekowi.

Zajęcia polegają na tym, że jest do podyktowania materiał, który profesor sobie założył do przekazania i nie ma czasu ani chęci, aby wyjaśniać wątpliwe treści. Nie ma tu mowy o dialogu wykładowca-student, jest sucha treść, która nie zawsze ma pokrycie z praktyczną wiedzą badawczą, jedynie ma swoje miejsce w książce profesora wykładowcy., którą to profesor zalecił, aby „cytat: „ sobie kupić, jeśli chcemy zdać egzamin, a jej koszt to zaledwie paczka papierosów”.

Przygotowanie do zajęć wykładowcy polega na wyświetlaniu na slajdach treści, które są zaczerpnięte z książki wykładowcy. Owe slajdy należy uzupełnić na zajęciach – wykładowca dyktuje tekst, który należy notować, następnie na slajdach znajdują się miejsca do uzupełnienia w domu – rzecz jasna treść jaka należy uzupełnić znajduje się wyłącznie w

książce profesora., a więc każdy musi ją mieć! Za brak swojej obecności na zajęciach wykładowca obwinił innych, a sobie nie miał nic do zarzucenia. A studentom kazał sobie „wziąć skądś notatki, bo jego to nie interesuje i nie jest to jego problem, że nie został poinformowany, że ma zajęcia.

Kryteria oceniania na egzaminie zna jedynie profesor, ponieważ stwierdził, że będzie wiedział w trakcie oceniania... Test wielokrotnego wyboru, sformułowane podchwytliwe pytania nie zawsze pokrywając się z praktycznym podejściem metodologii. Ci, którzy mają ćwiczenia z moją żoną, test mają zaliczony. Ci, którzy mają z kimś innym, mają pecha”.

On sam zareklamował swoją osobę na pierwszych zajęciach, jak się okazało bardzo trafnie, otóż powiedział, cytując: „przebył wszystkie szczeble nauczycielskie od przedszkola, podstawówki itd. aż dotarł do wykładowcy, a droga ta dlatego tak długa? A dlatego, że nigdzie się nie nadawał” – to są jego słowa!!!

Na pierwszych zajęciach negatywna ocena studentów, za to jakie kierunki wybrali. Podejmowanie decyzji widzi mi się bądź od humoru, zmiana decyzji i straszenie studentów że nie zdaje 80%. Mało otwarty, krytykujący wszystko.

Przypadek 3:

Potrafi zainteresować przedmiotem. Naprawdę chętnie się go słuchało. Doceniam przygotowanie do zajęć. Wszystko mówi z głowy, niczym się nie posiłkuje.

Przypadek 4 (ocena średnia 3,02)

W dniu ogłoszenia wyników pracy zaliczeniowej prof. oznajmił, że prace naszej grupy były strasznie słabe oraz że były one sprawdzane przez gimnazjalistów. Mimo iż gimnazjaliści ocenili moją pracę na 3 i udało mi się przedmiot zaliczyć, to i tak czuję niesmak. W mojej opinii jest to karygodne i bardzo nieprofesjonalne. Kolejną sprawą jest to, w jaki sposób profesor rozmawia ze studentami „Na przegląd do ginekologa”, „widać u pani zmarszczki, cienie pod oczami i szarą cerę”.

Jak na ironię ów profesor jest autorem publikacji z metodologii badań pedagogicznych, w tym jeden ze swoich artykułów opatruje tezę: „Ocenianie jest jednym z najgoręcej dyskutowanych pojęć we współczesnej dydaktyce”.(...) ocenianie intuicyjne przejawia się w przekonaniu recenzenta, które pojawia się nagle i z dużą mocą w jego świadomości, iż dokładnie wie, jak należy obiektywnie oceniać. Temu przeświadczeniu towarzyszy również emocja, która każe mu bronić swojego przekonania. Zmiana czy nawet jego modyfikacja na tym etapie podejmowania decyzji nie jest w ogóle możliwa, gdyż dochodzenie do niego nie podlega jakiejkolwiek kontroli logicznej.

Przypadek 5: (średnia ocen 4,08)

„Za często wychodzi na papieroska i nie daje innym dobrego przykładu”

Doktor jest niesprawiedliwy i nieżyczliwy, nie podoba mi się sposób podejścia do studentów i to, że popala papierosy na Sali wykładowej, a w dodatku jednym studentom zawyża ocenę wyżej a innym nie podniesie mimo, że są na wszystkich wykładach pana dra.

Przypadek 6: (średnia ocen 2,5)

Nuda i przepisy.

Przypadek 7: (średnia ocen 2,81)

Nieuczciwość, prowadzenie zajęć na akord. Prowadzi nieciekawe wykłady. Na tzw. jednym wdechu, bez większych emocji i intonacji głosem. Po godzinie wykładu boli ręka od pisania, głowa od monotonnego mówienia wykładowcy przez zawsze za głośno ustawiony mikrofon. Niechętnie przychodzimy na wykłady tej pani.

Postrach studentów. Próbowła zamykać drzwi na początku wykładu zapominając, że pracujemy i możemy się spóźnić na wykład. Jako wykładowca już dawno się wypaliła. Powinna już iść na emeryturę i zajmować się wnukami.

Jest nietolerancyjna i w dodatku innym zawyża ocenę i a innych nie toleruje jej sposób podejścia do studenta jest bardzo negatywny. Co to ma znaczyć, aby student po kilka razy przychodził i zaliczał w koło to samo a pani dr i tak ma to gdzieś i nie zalicza jeszcze w dodatku żeby specjalnie nie pozaliczać większości osób, czyli w kółko 90% aby miała z tego uciechę, to jest brak szacunku dla studenta. Jak tak dalej będziecie trzymać takiego wykładowcę, to na pewno będziecie najgorsza uczelnią w X. Ona wszystko z kartki czyta i poniża studentów jakby czuła się bogiem w klasie. Proszę zastanowić się nad panią dr bo to nie ona utrzymuje szkołę, tylko studenci którzy płacą i wymagają też szacunku

Przypadek 8: (średnia ocen - 4,37)

Niestety, ten wykładowca zakończył z nami współpracę przed końcem sem. Cenię jego nieprzeciętną wiedzę i takt, szacunek dla drugiego człowieka. Cechował go wielka empatia, mądrość nie tylko naukowa ale i życiowa. Dziękuję za zajęcia.

W Uczelni system zarządzania jakością jest zatem szczątkowy, bez wdrażania istniejących w tym zakresie uchwał czy zaleceń władz. Jedynym jego ogniwem jest weryfikacja w systemie antyplagiatowym poziomu samodzielności pracy studentów oraz prowadzona systematycznie, co semestr ocena zajęć przez studentów. Nie podejmuje się jednak działań mających na celu eliminowanie czy korygowanie niewłaściwych postaw części nauczycieli akademickich.

Ankiety ewaluacyjne nauczycieli akademickich obejmują ocenę ich dorobku naukowego, członkostwo w stowarzyszeniach i radach naukowych czasopism, udział w konferencjach oraz w projektach badawczych, wkład kadry w rozwój własny i pracowników pomocniczych, staże zagraniczne oraz pełnienie funkcji organizacyjnych w uczelni. Nie przeprowadzono dotychczas w SSW CB obowiązkowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych. Jeden z profesorów opracował bardzo szczegółowy arkusz oceny pracy dyplomowej (empirycznej) i opublikował go w uczelnianym piśmie naukowym „Przegląd Humanistyczny”, ale nie jest on w ogóle w tej szkole stosowany.

Bardzo powierzchowny jest proces prowadzonych hospitacji. W formularzu „Dziennika planowanych hospitacji” zostały wpisane nieczytelnie nazwiska osób i nazwy przedmiotów. Nie wiadomo, kto i dlaczego ma być objęty taką hospitacją. Podobnie jest z tzw. „Dziennikiem Hospitacji” na rok 2011/2012, którym jest jednostronicowa tabela z odnotowanymi 7 hospitacjami (nie wiadomo, kogo dotyczyły i kto je prowadził, gdyż dane są zapisane odręcznie, niestarannie i nieczytelnie).

Arkusze hospitacyjne są wypełnione odręcznie bardzo niestarannie, powierzchownie. Na odwrocie arkusza znajdują się uwagi hospitującego, ale także nie wiadomo, kto pełnił tę rolę. Nie ma odniesienia się prowadzącego zajęcia do owych adnotacji, opinii i ocen. Nie ma dokumentacji wskazującej na jakiegokolwiek procedury określające cel i sens takich hospitacji.

Bardzo dobrze funkcjonuje system sprawdzania prac dyplomowych pod kątem tego, czy nie są plagiatem. Do każdej z prac załączony jest wydruk diagnozy z wyróżnieniem współczynników podobieństwa.

W czasie pobytu Zespołu PKA nie uzyskano dokumentacji potwierdzającej zapis w raporcie Samooceny, iż Rektor SSW Collegium Balticum sprawuje nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem systemu zapewnienia jakości. Została powołana Komisja ds. Jakości Kształcenia, która miała odpowiadać za opracowanie strategii i polityki zarządzania wewnętrznym systemem zapewnienia jakości kształcenia w Szkole, ale porzeczono na opracowaniu procedur systemu zapewnienia jakości i oceny jakości kształcenia w tym dostosowaniu i wdrażanie programów kształcenia i efektów kształcenia dla obszarów kształcenia opisanych w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Nie ma też corocznych raportów na temat zarządzania jakością kształcenia w SSW CB.

8.2). Ocena udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości.

W jednostce nie ma udokumentowanego udziału interesariuszy w procesie zapewniania jakości kształcenia. Uczelnia deklaruje jedynie szereg kontaktów formalnych i nieformalnych z placówkami gdzie studenci odbywają praktyki, oraz uzyskiwanie tą drogą informacji służących do poprawy jakości kształcenia na konkretnych specjalnościach ocenianego kierunku. Wobec braku dokumentacji nie można stwierdzić czy kontakty te rzeczywiście służą poprawie jakości kształcenia.

Powołanie Komisji ds. Systemu Oceny Jakości Kształcenia oraz Komisji ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia nastąpiło stosunkowo późno bo dopiero 11 kwietnia 2012 roku. Trudno ocenić udział interesariuszy wewnętrznych w pracach tych komisji. Nauczyciele akademicki na spotkaniu wiedzieli, że taki system jest wrażliwy i znali jego podstawowe elementy. Deklarowali również swój udział w ewaluacji tego systemu. Brak jednak dokumentacji tego procesu.

W skład Komisję ds. Systemu Oceny Jakości Kształcenia wchodzi reprezentant studentów. Natomiast w skład Komisję ds. Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia nie ma żadnego ze studentów. Podczas wizytacji nie zostały przedstawione stosowne dokumenty potwierdzające działalność obu komisji. Brak dokumentacji oraz wynik rozmowy z przedstawicielami Samorządu Studenckiego pozwalają stwierdzić, iż studenci nie biorą udziału w pracach poszczególnych komisji. Nie zgłaszają również uwag co do treści siatek i programów studiów, które przedstawiane są im przez władze Uczelni do zaakceptowania.

Protokoły z posiedzeń Rady Wydziału oraz Senatu Uczelni nie zawierają uwag i kwestii poruszanych przez przedstawicieli studentów. Podczas wizytacji, studenci potwierdzili, że raczej nie wnoszą uwag do proponowanych przez władze Uczelni rozwiązań. Studenci ocenianej jednostki nie do końca są świadomi swojej roli w procesie zapewniania jakości kształcenia, dlatego też konieczna jest aktywizacja studentów oraz uświadomienie im, jak ważny element tego procesu stanowią.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

zakładane efekty kształcenia	program i plan studiów	kadra	infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	działalność naukowa	działalność międzynarodowa	organizacja kształcenia
Wiedza	+/-	+	+	+/-	-	+/-
Umiejętności	+/-	+	+	+/-	-	+/-
kompetencje społeczne	+/-	+	+	+/-	-	+/-

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

-- nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego – częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1). W jednostce istnieją duże nieprawidłowości we wdrażaniu WSZJK. Pomimo hospitowania zajęć oraz ankietowania studentów nie podjęto odpowiednich działań by wykorzystać zebrane informacje i zlikwidować nieprawidłowości w procesie kształcenia.

2). W jednostce nie ma udokumentowanego udziału interesariuszy w procesie zapewniania jakości kształcenia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	Znacząco	częściowo	niedostatecznie
koncepcja rozwoju kierunku			X		
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji				X	
program studiów				X	
zasoby kadrowe			X		
infrastruktura dydaktyczna		X			
prowadzenie badań naukowych			X		
system wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		
wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	

W ocenianej jednostce, na kierunku pedagogika możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia może być problematyczna. Jedynym obszarem ocenianym w pełni pozytywnie i nie wzbudzającym zastrzeżeń jest dobra infrastruktura i baza uczelni.

Ustosunkowując się do poszczególnych obszarów istnieje spora liczba kwestii wymagających działań naprawczych i doskonalących, dotyczą one:

- braku udokumentowania współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w procesie optymalizacji procesu kształcenia;
- braku rozróżnienia efektów specjalnościowych i opisu sylwetek absolwentów prowadzonych specjalnościach;
- braków w funkcjonowaniu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia;
- braku spójnego systemu weryfikacji efektów kształcenia;
- braku monitorowania losów absolwentów;
- braku;
- realizacji specjalności „Pedagogika terapeutyczna z rehabilitacją ruchową”;
- niskiej aktywności naukowej pracowników, braku badań zespołowych;
- braków w procesie dyplomowania (niska jakość prac dyplomowych);
- istotnych braków w funkcjonowaniu wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

W odpowiedzi na raport Władze Uczelni przesłały stosowne wyjaśnienia pozwalające podnieść kryterium 2,3 i 8 na „znacząco”

cele i efekty kształcenia oraz system weryfikacji			X		
program studiów			X		
wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		